

SALGÓ JÁNOS

JÉZUS KRISZTUS EVANGÉLIUMA

a négy evangélista tanúsága alapján

PRUGG VERLAG

SALGÓ JÁNOS

JÉZUS KRISZTUS EVANGÉLIUMA

a négy evangélista tanúsága alapján

„Én azért jöttem, hogy életük legyen
és bőségben legyen!”

Jn 10,10

PRUGG VERLAG

EISENSTADT 1985

Mit Druckerlaubnis der Österreichischen Salesianer Provinz, Wien
1985. — Herausgeber und Verleger: Dr. Ludwig Schwarz, Provinzial. —
Druck: Eisenstädter Graphische GesmbH, Eisenstadt, Haydngasse 10

B E V E Z E T É S

Ez a könyv elsősorban rövidített B I B L I A

A bibliai események és tanítások alapján szeretnénk bemutatni a kinyilatkoztatás fejlődését és Isten üdvözítő tervét, hogy fölismerjük azt az életprogramot, amit ennek nyomán ki kell alakítanunk magunkban.

A négy evangélista mondanivalóját könyvünk úgy csoportosítja, hogy a mai ember könnyen áttekinthesse Jézus működését, és ebből megismerhesse a kereszténység lényegét, tehát dinamikáját is.

Mivel könyvünk elsősorban Biblia, ragaszkodnunk kell a Biblia kifejezéseire. Az „Isten országa” (mennyei országa) kifejezés pontosan százszor szerepel az újszövetségi könyvekben. Ehhez arányítva szerepel könyvünkben is.

Bizonyára lesznek, akik könyvünk nyomán a teljes Bibliából igyekeznek majd megismerni Isten teljes üzenetét.

Ez lenne ennek a könyvnek igazi sikere.

1. A FIÚISTEN ÉRETTÜNK EMBERRÉ LETT

Elérkezett az „Idők teljessége”, a próféták jövendölései beteljesednek: jön a megváltó. Ő hozza el az isteni szeretetnek és az isteni üzenetnek a teljességét.

1. AZ ANGYALI ÜDVÖZLET (Lk 1,26)

Isten elküldte Gábor angyalt Názáret városába egy szűzhoz, akit Máriának hívtak, s akinek József volt a jegyese.

Zsidó szokás szerint József tulajdonképpen már férjnek számított, csak az összeköltözés volt hátra, ami eljegyzés után egy évvel szokott megtörténni.

Az angyal belépett hozzá és megszólította:

– Üdvözlég, te kegyelemmel teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy te minden asszonynál.

Szűz Mária gondolkodni kezdett rajta, miféle köszöntés ez? Az angyal így folytatta:

– Fiat szűlsz, és Jézusnak fogod hívni. Uralkodni fog, s országának nem lesz vége.

Mária megkérdezte az angyalt:

– Hogyan válik ez valóra, amikor férfit nem ismerek?

Ebből a kérdésből kitűnik, hogy Mária szűzi életet akart élni a házasságban is.

Az angyal ezt válaszolta:

– A Szentlélek száll rád, ezért a születendő gyermeket is Isten Fiának fogják hívni.

Szűz Mária így válaszolt:

– Íme, az Úr szolgálója vagyok! Teljesedjenek hát be rajtam szavaid!

Ekkor az IGE (a Fiúisten) testté lett (Jn 1,14) Szűz Mária méhében. Ezért imádkozzuk: Áldott a te méhednek gyümölcse!

Isten annyira szereti az embert,

hogy Jézusban magára vállalta az emberi sorsot.

Jézus egyúttal az Atya által küldött mintaember:

ez a fajta magatartás tetszik az Istennek.

2. SZENT JÓZSEF, SZŰZ MÁRIA JEGYESE

Szűz Mária az angyali üzenetről senkinek sem szólt, még Józsefnek sem. Hogy a Szentlélek erejéből gyermeke lesz, azt úgy sem tudja megmagyarázni. Ezt az Istenre bízta.

József észrevette, hogy eljegyzett felesége gyermeket vár. Közben ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr anyala, és megnyugtatta, hogy jegyese Isten akaratából lett édesanya és vár gyermeket. Szent József megnyugodott, és az angyal biztatására összeköltözött Máriával. Mt 1,18

3. JÉZUS BETLEHEMBEN SZÜLETETT (Lk 2,1-10)

Szűz Mária és Szent József boldogan várták a gyermek születését: Jézus azonban nem otthon Názáretben született. Zsidóországban akkoriban a római császár parancsolt.

Augusztus császár elrendelte, hogy a birodalom minden lakóját össze kell írni. Mindenkinek ott kellett jelentkeznie, ahonnan családja származott. Szűz Mária és Szent József tehát Betlehembe mentek, hogy összeírják őket.

Családjuk valószínűleg akkor költözött a messzi Názáretbe, amikor a kegyetlen Heródes gyanakodva kezdte figyeltetni Dávid király leszármazottait.

Betleheemben a szálláson nem kaptak helyet, azért egy istállóban húzódtak meg. Ott megszületett Jézus. Édesanyja bepólyálta és jászolba fektette.

Betlehem környékén pásztorok tanyáztak kinn a szabad ég alatt, és éjnek idején őrizték nyájukat. Egyszerre csak ott állt előttük az Úr anyala, és ragyogó mennyei fény árasztotta el őket. Az angyal így szólt:

— Nagy örömet adok tudtul nektek és majd az egész népnek: Ma megszületett a Megváltótok Betleheemben. Ő a Messiás. Ez lesz a jel: találtak egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket.

Mindjárt utána angyalok serege jelent meg, és így énekelt:

— Dicsőség a magasságban Istennek, és békeség a földön az Istennek tetsző embereknek!

A pásztorok gyorsan útra keltek, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő gyermeket. A pásztorok aztán hazatértek, és dicsőítették Istent mindenért, amit csak hallottak és láttak.

Jézus élete Isten által kijelölt úton haladt:

nem véletlenül született **útközben, istállóban**.

A legnehezebb emberi sorsot vállalta, **hogy**
a legszerencsétlenebb sorsú ember is
erőt merítsen példájából.

4. JÉZUS BEMUTATÁSA A TEMPLOMBAN (Lk 2,22)

Az elsőszülött fiúkat 40 napos korukban a jeruzsálemi templomba kellett vinni és értük áldozatot bemutatni. Szűz Mária és Szent József is így tettek Jézussal. Egy galambpárt áldoztak.

A gazdagoknak ilyenkor egy bárányt kellett föláldozniok.

Egy Simeon nevű nagyon idős ember azt a kinyilatkoztatást kapta a Szentlélektől, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látta a Messiást. A Szentlélek indítására aznap a templomba ment, és fölismerte a kis Jézusban a Messiást Karjaiba vette, és így áldotta Istent:

Most bocsásd el, Uram, szolgádat békében, mert látta szemem üdvösségedet, amelyet minden népnek készítettél!

Aztán így szólt Szűz Máriához:

– Ez a gyermek sokak romlására és sokak föltámadására lesz. A te lelkedet is **tör** járja át.

Szűz Mária sokszor elgondolkozott Simeon szavain. Isten ugyanis nem közölte vele előre terveit. Nem tudta pontosan, kicsoda Jézus, és milyen lesz sorsa.

KISLEXIKON

Mit jelent az IGE? – Ez egy ősi magyar szó, amelynek értelme már megváltozott. Amit régen az „ige” jelentett, annak ma a „szó” felel meg. A Szentírás IGE, „szó” néven jelöli a Fiúistent, mivel az emberré lett Fiúistenben, **Jézusban az Atya szólt hozzánk.**

És az Ige testté lőn. – Ezt nagyon régen fordították így magyarra. Ma így mondanók: Az Ige testté lett, a Fiúisten emberi testet vett föl, vagyis **emberré lett.**

Jézus Krisztus. – Nemcsak Szűz Mária fia volt az egyedüli Jézus nevű ember Zsidóországban. Ezért hívták **Názáreti** Jézusnak. Isten azért akarta, hogy Jézusnak nevezzék, mert jelentése: megváltó. **A Krisztus szó nem volt Jézus neve.** Működése során kiderült, hogy ő a **várt** Messiás (magyarul **Fölkent**, király). Görög nyelvterületen lefordították görögre a messiás szót. Így lett Krisztus.

Hogyan készülsz Jézus születésének ünnepére?

Jézus meleg **szállást** kér a szívedben!

Bűnbánattal kitakarítjuk szívünket,

Új, vagyis krisztusi élettel fölkesítjük.

De azért Jézus **nemcsak ünnepi vendég akar lenni!**

Jézus a történelemben

A régi korok történelméről annyit tudunk, amennyit a korabeli emberek följegyeztek. Vannak korok, amelyekről csak néhány följegyzés van. A történész abban az esetben nem tudja ellenőrizni, hogy a följegyzés igaz-e.

Jézussal kapcsolatban könnyebb helyzetben vagyunk. Az ő életét és tanítását négyen is teljes részletességgel megírták. A négy író a **négy evangélista** (Máté, Márk, Lukács és János). Ezeknek az írásait hitelesnek fogadták el a kortársak. Mások is írtak Jézus-életeket, de íásaikat a kortársak elvetették.

Figyelemre méltó, hogy a négy evangélista egymástól távol írta meg Jézus életét és tanítását: Rómában, Palesztinában és másutt. Mindegyik más stílusban írt, más-más részleteket közöl, mégis egységes Jézus-arc tárul eléink írásaikból.

A keresztény időszámítás

Régen **nem volt** egységes időszámítás. Keresztelő János föllépésének időpontját pl. így kellett meghatározni az evangélistának (Lk 3,1): „Tibériusz császár uralkodásának 15. esztendőjében, amikor...” stb.

Kb. ötszáz évvel Jézus születése után (532-ben) úgy gondolták, hogy Jézus születését alapul véve elkezdenek egy új, egységes időszámítást. Figyelembe kellett venni a különböző eseményekhez kötött régi időmegjelöléseket. Ez nem volt könnyű földadat. Dioniziusz történettudós végezte el a számításokat, majd visszamenőleg minden eseményt eszerint az időszámítás szerint azonosított. A keresztény országok ezt az időszámítást kezdték használni. Idővel nemkeresztény országok is erre tértek át.

A Krisztus előtti éveket visszafelé számolták. Így keletkezett a kétféle megjelölés: Kr. e. (Krisztus előtt), Kr. u. (Krisztus után).

Idővel újabb történelmi adatok bukkantak föl, amelyek alapján kintűnt, hogy Dioniziusz számítása nem volt pontos. A mai fölfogás szerint kb. 7 évet tévedett. Eszerint Jézus a mostani időszámítás előtt kb. 7 évvel született.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Dioniziusznak milyen összevisszaságban kellett rendet csinálnia, azt mondhatjuk, hogy szép teljesítmény volt, még ha kicsit tévedett is.

2. A GYERMEK JÉZUSBAN MÉG REJTŐZÖTT AZ ISTENSÉG

Hogy Jézus a zsidók várt **Messiása**, azt az evangélista a pásztorok hódolatával szemlélteti. Hogy Jézus egyúttal **minden más nép megváltója is**, azt a napkeleti bölcsek hódolatával tárja elénk. Hogy a Megváltó egyúttal **Isten**, azt Jézus az ő szüleinek is csak sejtetni engedi 12 éves korában.

1. A NAPKELETI BÖLCSEK HÓDOLNAK JÉZUSNAK (Mt 2,1)

Egy idő múlva bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe, és kérdezősködtek:

– Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat.

Ennek hallatára az öreg Heródes király megriadt.

Ha családja uralmáról volt szó, habozás nélkül gyilkolt. Most is ez volt első gondolata, amikor egy új „király” születéséről kérdezősködtek. Kész volt megölni akár az Isten küldöttjét is.

Összehívatta az írástudókat, és tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. Azt válaszolták, hogy Betlehemben, – mert így jövendölte Mikeás próféta. Heródes titokban magához hívatta a bölcseket, és ezzel küldte őket Betlehembe:

– Ha megtaláljátok a gyermeket, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki!

A bölcsek útra keltek, s lám, a csillag, amelyet napkeleten láttak, újból vezette őket. Amikor a gyermeket megtalálták, leborultak, és hódoltak neki. Majd átadták ajándékukat: aranyat, tömjént és mirhát. Mivel álmukban utasítást kaptak, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

2. A SZENTCSALÁD EGYIPTOMBA MENEKÜL

Miután a bölcsek eltávoztak, Józsefnek megjelent álmában az Úr angyala, és ezt mondta neki:

– Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni!

József fölkelt, és még azon az éjszakán családotul elmenekült.

Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, haragra lobbant és Betlehemben meg a környéken kétéves korig minden fiúgyermeket megöletett (Mt 2,1-16).

Isten nem pusztította el a gonosz Heródest,
Jézusnak menekülnie kellett.
**Minden üldözött ember erőt merithet abból,
hogy Jézus is kénytelen volt menekülni.**
A végső igazságszolgáltatás Jézusnál is,
nálunk is csak a halál után következik be.

3. VISSZATÉRTEK NÁZÁRETBE

Heródes halála után – újabb anyagi intésre – szentcsalád visszatért Zsidóországba. Ismét a Jeruzsálemtől távol fekvő, biztonságosabb Názáretbe költöztek.

Názáretben senki sem tudott a betlehemi csodálatos eseményekről. Így föltűnés nélkül élhettek. Jézus pedig nőtt és erősödött, s bölcsesség töltötte be (Lk 2,40).

Jézus úgy élt Názáretben, mint a többi ember. Segített Józsefnek az ácsmesterségben. Senki sem sejtette, hogy kicsoda ő valójában.

4. A 12 ÉVES JÉZUS KINYÍLVÁNÍTTJA ISTENSÉGÉT

Szűz Mária és Szent József minden évben fölmentek Jeruzsálembe a húsvéti ünnepekre. Ez volt a zsidók pászka-ünnepe. Amikor Jézus 12 éves lett, – az ünnepi szokás szerint – ismét fölmentek.

A férfiaknak 12 éves kortól kellett menniök. A zarándokok csoportosan haladtak odafelé is, visszafelé is.

Az ünnepnapok elteltével hazafelé indultak. A gyermek Jézus azonban Jeruzsálemben maradt anélkül, hogy szülei tudták volna. Abban a hitben, hogy a zarándokcsoportban van, mentek egy napig, és keresték a rokonok és ismerősök között. Amikor nem találták, visszafordultak Jeruzsálembe. A harmadik napon akadtak rá a templomban. Az egyik oszlopcsarnokban ült a vallástanítók közt, hallgatta és kérdezgette őket. Akik hallgatták, mind csodálkoztak okosságán és feleletein.

Jézus nem tanította őket, nem árulta el kilétét. Valószínűleg arról kérdezgette őket, hogy miként értelmezik a messiási jövendöléseket. Hiszen ezek őrá vonatkoztak.

Szülei megdöbbenek, amikor meglátták. Anyja így szólt hozzá:
– Gyermeke! Miért tetted ezt velünk? Lásd, **atyád** és én szomorúan kerestünk!

– De miért kerestetek? – mondotta. Nem tudjátok, hogy nekem **Atyám** dolgaiban kell fáradoznom?

Jézus ezzel tudtukra adta, hogy Isten az ő Atyja, és hogy megbízása van tőle, mely mindennél fontosabb.

Szűz Mária és Szent József nem értették, mit akar Jézus ezzel mondani. Bár Szűz Mária Gábor angyaltól megtudta, hogy „Isten Fiát” hozza a világra, de hogy ez a szó valóságos Istent jelent, azt nem nyilatkoztatta ki az angyal. „Szavait anyja mind megőrizte szívében” – mondja az evangélista. Töprengett, ki is valójában az ő fia?

Jézus ezután velük ment Názáretbe és **engedelmeskedett nekik.**

KISLEXIKON

Napkeleti bölcsek. – Mezopotámiában **mágus**-nak nevezték azokat az embereket, akik figyelték a csillagok járását, és ezzel kapcsolatban jóslatok is. Tekintélyes embereknek számítottak. A napkeleti bölcsek ilyen mágusok lehettek. A Szentírás nem mondja, hányan voltak.

Újszülött királyt kerestek a mágusok. – A zsidók királyt vártak a Messiásban, azért is nevezték Fölkentnek.

Jézus a gyermekek sorsát is vállalta!

Engedelmeskedett szüleinek, és

Isten létére tisztelte anyját és nevelőatyját.

A Világ Ura a földre jött, hogy

megmutassa, miként kell engedelmeskedni!

Mi „senkik” nehezebben engedelmeskedünk, mint Jézus . . .

Szenttanúk hitelesítik az evangéliumot

A négy evangélista közül kettő (**Máté és János**) kezdettől fogva Jézussal voltak. Mindent láttak és hallottak. Ez kevés történnéssel történik meg. **Márk** Szent Péter igehirdetése alapján írta meg könyvét, aki a legfőbb tanú. **Lukács** azt írta, hogy a történész alaposságával mindennek utánanézett.

Az apostolok tanítását hamarosan írásba foglalták. Gyűjtemények keletkeztek. Az evangélisták ezeket a gyűjteményeket is ismerhették.

Az első három evangélium Jeruzsálem pusztulásakor (70-ben) már készen volt, Szent Márkét talán már 64 körül. Tehát még nagyon sok szemtanú élt.

Bizonytalan dolgokért nem adták volna életüket. Az első vértanú (Szent István) a Jézus halálát követő években áldozta életét azért a hitéért, hogy Jézus Isten Fia. Az apostolok mind vértanúságot szenvedtek a Jézusban való hitükért.

Palesztina és Róma között állandó kapcsolat volt. Sokan ellenőrizhették Szent Péter tanítását, igehírdetését.

3. KERESZTELŐ SZENT JÁNOS ELŐKÉSZÍTI JÉZUS MŰKÖDÉSÉT

1. ISTEN MÁR SZÜLETÉSE ELŐTT KIVÁLASZTOTTA JÁNOST (Lk 1,5)

A jeruzsálemi templomban **Zakariás** volt soros a papi szolgálatban. Amikor illatáldozatot mutatott be a szentélyben, megjelent Gábor angyal, és hírül adta neki, hogy fia születik, aki majd előkészíti az Üdvözítő érkezését, és akit Jánosnak kell neveznie. Zakariás megkérdezte az angyaltól:

– Miből fogom a dolgot megtudni? Mert hisz öreg vagyok magam is, feleségem is.

Gábor így felelt:

– Lásd, most megnémulsz addig a napig, amíg ez be nem következik, mert nem hittél szavaimnak.

A gyermek meg is született. Amikor a nyolcadik napon a János nevet kapta, beteljesedett az angyal jövendölése, és ezért véget ért Zakariás némasága. – Lk 1,57.

2. JÁNOS PRÉDIKÁL ÉS KERESZTEL (Mt 3,1)

János nagytekintélyű vezeklő lett. Úgy élt, mint a legszegényebb emberek: sáska és erdei méz volt az eledele.

János kb. harminc éves volt, amikor isteni sugallatra a Jordán folyó partján hirdetni kezdte:

– Térjetek meg, mert közel van az Isten Országa!

Vagyis közel van a Messiás, aki megalapítja Isten országát. A megterés jele a folyóban való alámerítés volt. Aki János bűnbánati mozgalmához csatlakozott, János elé a folyóba állt, hogy az alámerítéssel megkeresztelje.

A víz a testi tisztulás eszköze, ezért alkalmas jelképezni a lelki tisztulást.

János hangsúlyozta: Ha valaki Isten országához akar tartozni, nem elég Isten népéhez tartozni, vagyis zsidónak lenni. **Életváltozás kell:** elszántság, hogy ezentúl Isten akarata szerint akar élni. Megmondta, hogy ez a gyakorlatban mit jelent:

– Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcseit! Akinek **két ruhája** van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs! És akinek **ennivalója** van, ugyanígy tegyen!

A vámosok megkérdezték, hogy ők mit tegyenek. Ezt válaszolta:

– Ne szedjétek be többet, mint amennyi meg van szabva!

A katonák is kérdezték, hogy mit tegyenek. Nekik ezt felelte:

– Ne zsaroljatok! Ne bántsatok senkit! — Lk 3,10

3. JÁNOS KIJELENTI: A MESSIÁS SZENTLÉLEKKEL KERESZTEL (Jn 1,19)

Azt kezdték híresztelni, hogy Keresztelő Szent János a Messiás. Egy papi küldöttség hivatalosan is megkérdezte tőle:

– Te vagy a Messiás?

Azt felelte, hogy nem. Tovább faggatták:

– Akkor miért keresztelsz?

János így válaszolt:

– Én csak vízzel keresztelek. De aki nyomomba lép, az hatalmasabb nálam, akinek saruszíjját sem vagyok méltó megoldani. Ő Szentlélekkel fog benneteket megkeresztelni.

4. JÉZUS MEGKERESZTELKEDÉSEKOR „MEGNYILT AZ ÉG“

Jézus mintegy harminc éves volt, amikor elindult, hogy megváltói működését elkezdje (Lk 3,23). Elment Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék. János ellenkezett:

– Nekem van szükségem a Te keresztségedre, és Te jössz hozzám?

Bár Jézusnak nem volt szüksége megtérésre, ragaszkodott ahhoz, hogy János megkeresztelje. Amikor feljött a vízből, megnyílt az ég. A

Szentlélek leszállt rá látható alakban, galambként. Szózat is hallatszott az égből:

– Te vagy az én szeretett fiam, benned telik kedvem.

Jézus azért áll a bűnösök közé, mert így akarta jelezni, hogy **magára vette a világ bűnét.**

Jézus már nem egyszerűen az „ács fia”-ként kezdte el megváltói működését, hanem a Mennyei Atya Fiaként.

A Szentlélek indította el emberi életét, ugyanő indította el megváltói tevékenységében.

5. KERESZTELŐ JÁNOS TANÚSÁGA TANÍTVÁNYOKAT TÁMASZT JÉZUSNAK

Jézus néhány napig még ott időzött. Valahányszor János meglátta, figyelmeztette a népet, hogy ő a várt Megváltó:

– Láttam a Lelket, amint galamb alakjában leszállt rá.

Harmadnap Keresztelő János éppen két tanítványával, Jánossal és Andrással volt, amikor Jézus közeledett. Ekkor ismét tanúskodott Jézusról:

– **Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!**

E szavak hallatára a két tanítvány Jézus nyomába szegődött. Jézus meghívta őket, és egész nap elbeszélgetett velük. Megszerették, és hittek benne. Hazaérkezve **András** lelkesen újságolta testvérének, **Simonnak**:

– Megtaláltuk a Messiást!

– Mindjárt el is vitte őt Jézushoz. Jézus ráemelte tekintetét Simonra, s így szólt hozzá:

– Te Simon vagy, de Szikla (Péter) lesz a neved!

János szintén hívta a testvérét, **Jakabot**. Másnap Jézus **Fülöpöt** hívta, az meg **Bertalant**. – Jn 1,35-45

Ezek hatan voltak Jézus első tanítványai. De még nem voltak állandóan vele.

KISLEXIKON

A Szentlélek galamb alakjában. – Inkább galambra emlékeztető fényesség lehetett. Isten jelenlétét (működését) gyakran jelezte valamilyen fény. A rajzolt galamb a Szentlélek jelképe lett.

Simon, Szikla, Péter. — Sziklának nevezte Jézus Simont. Építkezés alapjaként a szikla a legjobb. A szikla biztos alap. Jézus zsidó nyelven adta meg új nevét: Kéfa. — Amikor a görögöknek hirdették Jézust, akárcsak a Messiás szót, a Szikla szót is görögre fordították. Így lett belőle Petrusz. Ebből lett a magyar Péter.

Amikor az első tanítványok fölismerték Jézusban
a Megváltót,

mindjárt **testvéreiket és barátait is hívták.**

Egész életüket rátették Jézusra.

Te már elkötelezted magad?

Általad közelebb jutott-e már valaki Jézushoz?

Ker. Szt. János további sorsa, vértanúsága (Mk 6,17)

Jézus megkeresztelése után János már nem sokáig működhetett. Ahogyan megtérésre szólította föl a vámosokat, katonákat, Heródes királyt is merte figyelmeztetni, hogy el kell bocsátania feleségét, Heródiást. Ez az asszony elhagyta férjét, az igazit, hogy Heródessele élhessen együtt, aki a gyermekgyilkos Heródes fia volt. Heródiás szerette volna Jánost eltételezni láb alól, de nem tudta. Heródes ugyanis félt Jánostól. Tudta, hogy szent ember. Azt azonban megtette, hogy megköztözve börtönbe vetette.

Egyszer aztán eljött a kedvező alkalom Heródiás számára.

Születése napján Heródes lakomát rendezett főembereinek. Közben Heródiás leánya bement, és táncolt nekik. Heródes megesküdött a leánynak:

– Bármit kérsz, megadom, akár országom felét is!

A lány kiment, és megkérdezte anyját:

– Mit kérjek?

– Keresztelő János fejét – válaszolta anyja.

Visszasietett a királyhoz, és előadta kérését:

– Azt akarom, hogy most mindjárt add nekem egy tálon Keresztelő János fejét!

A király azon nyomban küldte a hóhért, aki lefejezte Jánost a börtönben, és tálcára téve elhozta a fejét, odaadta a leánynak, a leány pedig átnyújtotta anyjának. Tanítványai eljöttek, és eltemették.

4. JÉZUS TANÍTVÁNYOKAT GYŰJT, ÉS MEGALAPÍTJA ISTEN ORSZÁGÁT

1. JÉZUS MEGHÍRDETI AZ ISTEN ORSZÁGÁT

Isten földi országa ott valósul meg, ahol tudják, mit kíván tőlünk az Isten, és ahol ezt meg is teszik. Erre gondolt Jézus, amikor meghírdette:

– Beteljesedett az idő, és már közel van az **Isten Ország**a. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban! (Mk 1,14)

Evangéliumnak nevezte tanítását, ami magyarra fordítva jó hírt jelent, győzelmes, szabadító hírt.

Jézus **tanítványokat** gyűjtött, megnyerte őket az evangéliumnak, hogy aztán maguk is hirdessék, terjesszék az evangéliumot. Első tanítványait már ismerjük, a két testvérpárt: Pétert és András, Jakabot és Jánost, valamint Fülöpöt és Bertalant. Ezek nemcsak **lelkiesen** hittek Jézus küldetésében, hanem másokat is **biztattak**, hogy jöjjenek és hallgassák meg Jézust. Így mindig többen lettek.

Jézusnak Kafarnaumban volt állandó lakása, valószínűleg Péter házában. Innen indult tanító körútjaira. Tanított otthon, árnyas helyeken, tóparton, és sokszor kért szót a zsinagógákban, ahol bárki fölszólalhatott.

2. PÉTER ÉS TÁRSAI ÁLLANDÓ TANÍTVÁNYAI LESZNEK (Lk 5,1-11)

Amikor Jézus egyszer a Genezáret tavánál állt, nagy tömeg sereglett oda hozzá, hogy hallgassa az Isten szavát. Láta, hogy a tó partján két **bárka** vesztegel. A halászok kiszálltak, és a hálót mosták. Beszállt hát az egyik bárkába, a Simonéba, s megkérte, hogy lökje egy kicsit beljebb a parttól. Aztán leült, és a bárkából **tanította** a népet. Amikor befejezte a tanítást, így szólt Simon Péterhez:

– Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálótokat halfogásra!

– Mester, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra kivetem a hálót – válaszolta Péter.

Így is tett, s annyi halat fogtak, hogy két bárka is alig bírta el. Pétert és társait tisztelet és félelem fogta el a szerencsés halfogás láttán. Jézus ekkor így szólt hozzájuk:

– Kövessetek, és én **emberek halászává** teszek benneteket!

Azon nyomban csatlakoztak hozzá (Mt 4,19-22).

3. MÁTÉ MEGHÍVÁSA (Mt 9,9)

A kafarnaumi **vámnál** ült egy Máté nevű vámos.

Nem is olyan régen a magyar városok szélén is vámosok lesték, kit kell megvámolni. Zsidóországban a vámosokat megvetették, mivel a gyűlölt rómaiak szolgálatában álltak, és többnyire csalók voltak. Jézus azonban. Máté lelkébe látott, és alkalmasnak találta valami sokkal szebb feladatra. Szólt neki:

– Kövess engem!

Máté azonnal fölállt az asztaltól, és követte Jézust. Örömeiben Jézus tiszteletére lakomát rendezett, aztán mindenét otthagyta, és állandóan Jézussal maradt.

Jézusnak nemsokára már 70 állandó tanítványa volt.

4. HOGYAN VALÓSUL MEG ISTEN ORSZÁGA?

Jézus meghirdette Isten Országának törvényét, az evangéliumot, és a saját példájával megmutatta, hogyan kell azt megvalósítani:

– Nem azért szálltam alá a mennyből, hogy a magam akaratát **teljesítsem**, hanem **annak akaratát, aki küldött.**

5. ISTEN ORSZÁGÁHOZ KRISZTUS KÖVETÉSÉVEL LEHET CSATLAKOZNI

Jézus ezeket mondta:

– Én vagyok az **út**, az igazság és az élet (Jn 14,5).

– Én vagyok a **világ világossága**. Aki követ, nem jár többé sötétségben (Jn 6,2).

Jézus követése nem könnyű, de biztos út:

– Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye vállára keresztjét minden nap, és úgy kövessen. Aki elveszti értem az életét, az megmenti (Lk 9,23-24).

Szűk a kapu és keskeny az út, amely az életre vezet, és kevesen vannak, akik megtalálják (Mt 7,13).

Kevés igazi követője volt, de bátorította őket:

– Ne félj, te maroknyi nyáj, hisz Atyátok úgy látta jónak, hogy nektek adja országát! (Lk 12,32)

Már a földi élet is szebb, mint nélküle:

– Gyertek hozzám, mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok – én megkönnyítelek titeket. Vegyétek magatokra igámat,

és tanulatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalma. Az én igám vonzó, az én terhem könnyű (Mt 11,28-30).

6. ISTEN ORSZÁGA NÖVEKEDNI FOG

Jézus egy hasonlaltal biztatta követőit:

— Az Isten Országáa hasonlít a **mustármaghoz**, amelyet a gazda elvetett kertjében. Ez kisebb minden más magnál. Amikor azonban felnő, nagyobb minden veteménynél, fává terebélyesedik, úgyhogy jönnek az ég madarai, s fészket raknak ágai közé (Mt 13,31).

Amily mértékben szaporodnak az igazi Krisztus-követők, oly mértékben növekszik Isten Országá, s lesz szebb az élet.

KISLEXIKON

Evangélium. — A négy evangélista négy könyve együtt tartalmazza a teljes jóhírt, vagyis Jézus tanítását és életét, mely minta a követésre.
Mester. — A nagy alkotóművészeket ma is mesternek szólítják. Századokon át mesternek szólították a község tanítóját. Ilyen értelemben szólították Zsidóországban a vallástanítókat Mesternek, **rabbi**-nak. — Jézus elfogadta a „rabbi” megszólítást, bár ő ennél több volt: törvényalkotóként tanított, „mint akinek hatalma van” (Mt 7,29).

Isten Országához csatlakozni **nem** annyit jelent,
Mint Isten uralmát „**megtámogatni**“.
Isten a világ ura, — minélkülünk is!
Isten Országához csatlakozni annyit jelent,
Hogy Jézust követve az **Atya útmutatására hagyatkozunk**, — hogy **megmeneküljünk**.

5. JÉZUS A BETEGEK CSODÁLATOS ORVOSA

Izajás próféta szerint a messiási idők egyik jele ez lesz:

— Akkor megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle hallani fog (Iz 35,5).

Isteni hatalmával Jézus vakot, süketet és mindenféle beteget gyógyított, mert „megesett a szíve” a szenvedő emberen.

1. A 38 ÉV ÓTA BETEG EMBER MEGGYÓGYÍTÁSA

Jeruzsálemben volt egy szent fürdő, s **Beteszda** volt a neve. Őt oszlopcsarnoka volt, s nagyon sok beteg feküdt bennük. Várták a víz megmozdulását. Időnként ugyanis fölkavarodott a víz. Aki ilyenkor elsőnek lépett bele, meggyógyult, bármely súlyos betegsége volt is. Csodás gyógyulásra várt ott egy 38 év óta beteg ember. Jézus megkérdezte:

— Akarsz-e meggyógyulni?

— Uram — válaszolta — nincs emberem, aki bevinne a tóba, amikor fölkavarodik a víz. Mire én odaérek, már más jut be előttem.

Erre Jézus azt mondta neki:

— Kelj föl, fogd ágyadat, és menj!

Azon nyomban meggyógyult, és elindult. — Amikor Jézus ismét találkozott vele, azt mondta neki:

— Nézd, meggyógyultál! **Többé ne vétkezzél, nehogy még nagyobb baj érjen!**

A bűn ugyanis a betegségénél is nagyobb baj!

2. A TISZTÁTALAN LELKEK KIŰZÉSE (Mk 1,23)

Jézus egyszer a kafarnaumi zsinagógában tanított. Jelen volt egy tisztátalan lélektől megszállt ember is. Ez ilyeneket kiabált:

— Vesztünkre jöttél. Tudom, ki vagy, Názáreti Jézus: az Isten Szentje!

Jézus ráparancsolt:

— Hallgass, és menj ki belőle!

A tisztátalan lélek nagy kiabálás közepette kiment belőle.

3. A TÍZ LEPRÁS MEGGYÓGYÍTÁSA (Lk 17,11)

Amikor Jézus az egyik faluba betért, tíz leprás férfi jött vele szemben. Még messze voltak, amikor már megálltak és jó hangosan kérték:

– Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!

Jézus így szólt:

– Menjetek, és **mutassátok meg** magatokat a **papoknak!**

A papok dolga volt ugyanis megállapítani, hogy egy leprás megtisztult-e, s újból emberek közé mehet-e.

Útközben megtisztultak. De csak egy tért vissza közülük. Hangos szóval dicsőítette Istent. Jézus megkérdezte:

– Hát a kilenc hol maradt? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy dicsőítse az Istent, csak ez az idegen?

Ez samariai volt.

4. A VAKON SZÜLETETT MEGGYÓGYÍTÁSA (Jn 9,1)

Egyszer útközben Jézus látott egy vakon született koldust. Nyálával sarat csinált, a sarat a vak ember szemére kente, majd meghagyta neki:

– Menj, mosakodj meg a Siloe-tóban!

A vak koldus elment, megmosdott, és látott. Mivel a gyógyítás szombaton történt, egyik-másik farizeus így nyilatkozott:

– Ez az ember nem Istentől való, hisz nem tartja meg a szombatot.

Ezután megkérdezték a vaktól:

– Te mit tartasz róla?

– Azt, hogy próféta – felelte.

Most szüleit faggatták. Szülei ezt válaszolták:

– Azt tudjuk, hogy a mi fiunk és hogy vakon született. De hogy miképpen lát, azt nem tudjuk. Kérdezzétek meg tőle!

Féltek ugyanis, hogy kizárják őket a zsinagógából (a zsidó egyházból), ha Jézust Messiásnak vallják.

A vakon született kijelentette:

– Ha nem Istentől való volna, nem tehetett volna semmit.

Azok rászóltak, és kidobták.

A szombatról, a zsidók pihenőnapjáról Jézus egy másik alkalommal ezt tanította: „Nem az ember van a szombatért, hanem a szombat az emberért.”

5. A VÉRFOLYÁSOS ASSZONY GYÓGYÍTÁSA (Mk 5,25)

Egy asszony már 12 év óta vérzésben szenvedett. Mindenét az orvosokra költötte, de nem tudták meggyógyítani. Amikor Jézus nagy

tömeg közepette ment, ez az asszony hátulról megérintette a ruháját. Azonnal érezte, hogy meggyógyult. Jézus a tömeghez fordult:

– Ki érintette meg ruhámat?

A tanítványok csodálkoztak:

– Látod, hogy tolong körülöttem a tömeg, mégis kérdezed, hogy ki érintett meg?

Ekkor az asszony félve előjött, és bevallott mindent Jézus megnyugtatta:

– Hited meggyógyított! Menj békével, és maradj egészséges!

A ruha érintése az asszony hitének jele volt.

6. JÉZUS FÖLTÁMASZTJA JAIRUS LEÁNYÁT (Mk 5,21-43)

Egy Jáirus nevű zsinagógai előljáró Jézus lába elé borult, és kérte:

– Halálán van a lányom. Gyere el, tedd rá kezedet, hogy meggyógyuljon!

Jézus elindult. Útközben gyógyította meg a vérfolyásos asszonyt. Közben üzentek a lány apjának:

– Meghalt a lányod. Minek fárasztanád tovább a Mestert?

Jézus így bátorította a zsinagóga előljáróját:

– Ne félj, csak higgy!

Csak Pétert, Jakabot és Jánost vitte magával. Amikor odaértek, így szólt a siratókhoz:

– Mit lármáztok itt! A kislány nem halt meg, csak alszik.

Erre kinevették. Ő azonban mindenkit kiküldött, csak a 3 apostol és a lány szülei jöhetnek vele a halotti szobába. Megfogta a kislány kezét, és így szólt hozzá:

– Talita kum! (Magyarul: Kislány, kelj föl!)

A kislány fölkelt, és elkezdett járkálni. Tizenkét éves lehetett. Jézus figyelmeztette a szülőket, hogy adjanak a kislánynak enni azon nyomban.

KISLEXIKON

Csoda. – A csoda olyan rendkívüli esemény, amely által Isten jelt ad számunkra. Jele Isten létének, hatalmának és gondviselő szeretetének. A csoda hitelesíti annak szavát és művét, aki műveli. – Jézus a saját hatalmából művelt csodát, a szentek pedig „Isten nevében” vagy „Jézus nevében”.

Gonosz lélektől megszállott. – Az ilyen ember idegrendszerét a gonosz lélek a hatalmába keríti, úgyhogy általa ő beszél és cselekszik. Hogy ma létezik-e ilyesmi, azt aligha lehetne biztosra állítani. Isten ezt Jé-

zus idejében megengedte, mivel ellenségei Jézust **varázslással vádolták**. Aki a gonosz lelket kiűzi, nem lehet a gonosz lélek barátja. Maga Jézus érvel ellenük így. Jézus tehát a gonosz lélek kiűzésével cáfolhatta meg a varázslás ostoba vádját.

Ördögűzés. — Hosszú századokon át egyes betegségeket az ördög művének tartottak. Így tehát könnyen lehet, hogy az evangélista Jézus egyes gyógyításait ördögűzésnek nevezi.

A szenvedésnek két főoka van: a betegség és a bűn.

Csodáival Jézus a betegséget gyógyította.

Evangéliumával pedig a bűnkozta sebektől
akar megkímélni, illetve gyógyítani. —

Csodát művelni nem tudunk,

betegeken segíteni, bűnt megakadályozni

mi is sokszor tudunk.

Miért nem hittek Jézusban — ennyi csoda láttán?

Ma sem hisz mindenki, aki csodát látott.

Aki nem akar Isten akarata szerint élni, mindig talál kifogást. —
Ilyeneket mondanak:

Csak véletlen volt!

Csak káprázott a szemem!

Talán nem is volt olyan beteg az illető . . .

Önszuggesztió révén gyógyult meg!

Talán csak álmodta . . .

Zola, a híres francia író, nem volt hajlandó megnézni a Lourdes-ban csodálatosan gyógyult asszonyt, mondván: „Ügysem gyógyulhatott meg, hisz ismertem.” Pedig még sokáig élt az addig halálos beteg asszony, éspedig egészségesen.

„Csak azt hiszem el, amit látok!” — mondják mások. Pedig a csoda előtti beteg állapotot és a csodából eredő gyógyulást sok esetben a röntgenen pontosan látni lehet.

„Csak azt hiszem el, amit megértek!” — mondják mások. Pedig még ma sem érti senki, hogy miben áll az elektromosság, mégis elfogadjuk, föl is használjuk. Elég, ha ismerjük hatását.

A csoda is **hatásában bizonyítja**, hogy van Isten, aki csodát tud művelni.

Az Egyház az orvosilag megmagyarázhatatlan hirtelen gyógyulásoknak csak egy részét nyilvánítja csodának.

6. JÉZUS NEM ELÍTÉLNI JÖTT A BŰNÖSÖKET, HANEM MEGMENTENI

Izajás próféta ezt jövendölte a Megváltóról: „A megtört nádszálat nem töri össze, sem a pislákoló mécsest nem oltja ki” (Zs 42,3). — Isten nem összetörni akarja a bűnöst, hanem fölemelni.

1. AZ ELVESZETT BÁRÁNY (Lk 15,3)

Jézus ezt a példabeszédet mondta:

Ha közületek valakinek van száz juha, és egy elvesz belőlük, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet, hogy megkeresse az egy elveszettet, amíg meg nem találja? Ha megtalálja, örömében vállára veszi, hazasiet vele, összehívja barátait és szomszédait, és örömmel újságot: Örüljete ti is, mert megtaláltam elveszett bárányomat.

Mondom nektek, éppen így nagyobb öröm lesz az Isten Országában egy megtérő bűnösön, mint 99 igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy megtérjen.

Vigyázz, nehogy elszakadj Krisztus nyájától,
a keresztény közösségtől!
Az elveszett bárány örökre elveszhet!

2. A BARÁTSÁGTALAN SZAMARIAIAK (Lk 9,51)

Jézus Jeruzsálembe indult tanítványaival. Követeket küldött maga előtt. Ezek elindultak, és eljutottak a samariaiak egyik falujába, hogy szállást készítsenek nekí. De nem fogadták be őt.

A samariaiak szívesen bosszantották a Jeruzsálembe tartó zsidókat.

Jakab és János fölháborodva mondták Jézusnak:

— Uram, ha akarsz, lehívjuk az égből a villámot, hadd pusztítsa el őket!

De ő hozzájuk fordult, és rájuk pirított.

Jézus nem azért jött, hogy pusztítson, hanem hogy mentsen.

Ha Isten minden bűnöst mindjárt elpusztítana,
mi sem élnénk már!
Isten türelmesen vár a bűnösök megtérésére,
mi sem legyünk türelmetlenek irántuk!

3. JÉZUS A „VÁMOSOK ÉS A BŰNÖSÖK BARÁTJA“

Jézust a farizeusok gúnyolódva csak úgy emlegették: a vámosok és a bűnösök barátja. — Jézus ezt nem tagadta, hanem így válaszolt:

— Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.

A farizeusokon azért nem tudott segíteni, mert nem ismerték el, hogy „betegek“. Ma is az a baj, hogy sok ember jónak hiszi magát, pedig mások meg tudnák neki mondani, hogy mi a bűne.

Egy Simon nevű farizeus meghívta Jézust, hogy egyék nála. Betért hát a farizeus házába, és asztalhoz telepedett. Élt a városban egy rossz hírű nő. Amikor megtudta, hogy Jézust hol találja, alabástrom edényben illatos olajat hozott. Megállt hátul a lábánál, sírva fakadt, könnyeit Jézus lábára hullatta, majd hajával megtörölte, csókolgatta és bekente illatos olajjal.

Akkoriban heverőre dőlve étkeztek. Ezért kerülhetett a bűnös nő csakis Jézus lábához.

Amikor ezt a házigazda látta, így szólt magában: „Ha ez próféta volna, tudná, ki és miféle az, aki érinti: hogy bűnös nő. Jézus akkor odafordult hozzá:

— Simon, mondanék neked valamit! Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik ötszáz dénárral tartozott neki, a másik ötvennel. Nem volt miből fizetniök, elengedte hát mind a kettőnek. Melyikük szereti most jobban?

Úgy gondolom az, akinek többet elengedett, — felelte Simon.

— Helyesen feleltél, — mondta neki.

Majd az asszonyhoz fordulva így szólt Simonhoz:

— Látod ezt az asszonyt? Betértem házaomba, s nem adtál vizet a lábamra. Ez a könnyeivel áztatta lábamat és hajával törölte meg. Csókot sem adtál nekem, ez meg csókolgatja a lábamat, mióta csak bejött. Aztán fejemet sem kent meg olajjal. Ez viszont lábamat keni meg illatos olajjal. Azt mondom hát neked: **Sok bűne bocsánatot nyer, mert nagyon szeretett.**

Aztán így szólt az asszonyhoz:

— Bűneid bocsánatot nyernek. A hited megmentett, menj békével! (Lk 8,36)

A szeretet minden bűnt eltöröl!

De mi az a szeretet?

Istennel szemben az, hogy ezentúl **kedvére akarok tenni.**

Az emberek nem mindig tudják, mi jó nekem.

Isten mindig tudja, mi jó nekem, és nagyon szeret.

Parancsai ezért mindig javamra szolgálnak.

KISLEXIKON

Lábmosás. — Jézus korában szokás volt, hogy a házigazda lábvizet adott a vendégnek. Ha szolgálja volt, annak kellett a vendég lábát megmosnia. Ennek elmulasztása udvariatlanság, sőt lebecsülés volt.

Más bűnét észre vesszük,

sőt gyakran fölnagyítva látjuk.

Más szemében meglátjuk a szálkát,

a magunkéban **a gerendát sem** vesszük észre

(Mt 7,3)

Simon farizeus szentnek képzelte magát,

pedig fölényes, lenéző, nagyon szeretetlen volt.

Szent Lukács evangélista

Ő írta a **harmadik evangéliumot**. Jeruzsálem pusztulása idején könyve valószínűleg már kész volt. Sohasem látta Jézust. Nem volt zsidó, hanem antiochiai szír. Elkísérte Szent Pált térítő körútjain. Az **Apostolok Cselekedetei** c. szentirási könyvet ő írta. Egyik helyen úgy ír, mint résztvevő: „rajta voltunk, hogy mielőbb útra keljünk...” (ApCsel 16,10). Szent Pál apostol az egyik levelében őt is köszönti, s így emlegeti: **Lukács, az orvos.**

Evangéliumának bevezetője így szól:

„Jónak láttam, hogy elejétől kezdve mindennek **szorgalmasan utána járjak és sorban leírjak mindent...**” — Az eseményeket úgy írja le, „**ahogy ránk maradt azoktól, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az isteni szónak** (Lk 1,2-4).

7. JÉZUS AZ ÍGÉRT MEGVÁLTÓ

1. JÉZUS A NÁZÁRETI ZSINAGÓGÁBAN (Mk 6 – Lk 4,16)

Amikor Názáretbe ért, ahol nevelkedett, szombaton szokása szerint bement a zsinagógába, és Szentírás-olvasásra jelentkezett. Izajás próféta könyvét adták neki. Szétbontotta a tekercset, és a Messiásról szóló következő jövendölésen akadt meg a szeme:

– Az Úr lelke van rajtam, mert fölkent engem (= küldötte lettem). Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek és hirdessem: elérkezett az Úr esztendeje (vagyis a megváltás kegyelmi ideje).

Összetekerte az Írást, átadta a szolgának, és leült. Minden szem részegeződött. S elkezdte beszédét:

– **Ma beteljesedett az Írás**, amelyet az imént hallottatok.

A názáretiek csodálkozva mondogatták (Mk 6,2-3):

– Nem az ács ez, Mária fia? Hol tett szert akkora bölcsességre? Mivel köztük nőtt föl, magasabb iskolába nem járt, nem hittek benne, bár csodáiról hallottak. Jézus megjegyezte:

– A prófétának csak hazájában, rokonai körében nincs becsület! Megragadták, és egy szakadék széléről le akarták taszítani. De ő áthaladt köztük, és eltávozott.

2. JÉZUS MINDEN NÉP MEGVÁLTÓJA

Kafarnaumban egy százados járult Jézus elé, és így szólította meg:

– Uram, szolgálom bénán fekszik otthon.

– Elmegyek, és meggyógyítom, – mondta Jézus.

– **Uram, nem vagyok méltó**, hogy betérj házamba! Csak szólj egy szót, és szolgálom meggyógyul!

A százados hitte, hogy Jézus ugyanúgy parancsol a betegségnek, mint ő maga a katonáinak. Ezért így folytatta:

– Ha azt mondom az egyiknek: „Menj el!”, az elmegy; a másiknak meg, hogy „Gyere!”, az odajön hozzám.

Jézus erre ezt mondta:

– Izraelben nem találtam ekkora hitet. Sokan jönnek majd **napkeletről és napnyugatról, és letelepednek az Isten Országában**, a választott nép fiait pedig kivetik.

A századosnak pedig ezt mondta:

– Menj, legyen úgy, ahogy hitted! (Mt 8,5)

Jézus **távolból** gyógyított.

3. A MEGVÁLTÁS NEM HATALOMMAL, HANEM SZENVEDÉSSSEL VALÓSUL MEG

Jézus (Fülöp Cezáriájának vidékén) megkérdezte az apostoloktól, hogy kinek tartják őt. Péter a többiek nevében vallotta:

— Te vagy a Messiás!

Jézus elfogadta Péter vallomását, de lelkükre kötötte, hogy **ne szójának róla senkinek**. A zsidók ugyanis a Messiásban fölszabadító fővezért vártak. Ezért nehogy az apostolok is dicsőséges földi uralmat várjanak tőle, arról beszélt nekik, hogy „**az Emberfiának sokat kell szenvednie, megölik**, de harmadnapra föltámad“.

A föltámadást valahogyan nem fogták föl azon döbbenet hatására, hogy megölik. Péter úgy gondolta, hogy ezzel a jövendőléssel árt messiási küldetése sikerének. Ki követ olyan Messiást, aki előre megmondja, hogy „elbukik“?

Péter emiatt félrevonta, és szemrehányást tett neki:

— Ilyesmi nem történhet veled!

Jézus megfordult, és rászólt:

— **Távozz tőlem, sátán!** Nem arra van gondod, amit az Isten akar, hanem arra, amit az emberek akarnak! — Mármint a zsidó nép. (Mt 16, 13-23 és Mk 8,27).

Sem Péter, sem a többi apostolok akkor még nem tudták fölfogni, hogy az Isten Országáa nem a hatalomra, hanem az **önfeláldozó szeretetre épül: Jézus** szeretetből föláldozza magát értünk, hogy **mi is** szeretetből fakadó áldozatokat hozunk egymásért.

KISLEXIKON

Sátán. — Ma az ördög egyik „neve“. Eredeti jelentése: ellenség.

EMBERFIA ÉS MESSIÁS. — A megígért megváltó **Dániel próféta látomásában** az Emberfia, akinek Isten átadja a hatalmat. A tömeg ezt a megjelölést nem ismerte. **Messiást** (= **Főlkentet**, Királyt) vártak, aki katonailag viszi győzelemre az Isten Országát, amit ők egy nagy Zsidó Birodalom formájában képzeltek el.

Miért nem kell Jézus oly sok embernek — ma sem?

Mivel **ma sem szeretnek** áldozatot hozni **másokért**.

Ma is ezt várják: jólét, gazdagság, egészség,
érvényesülés.

Ezek mellett **mégis csak rászorul** minden ember

—**előbb vagy utóbb — mások áldozatkészségére!**

Jézus megkísértése

Megkeresztelkedése után Jézus negyven napig a pusztában böjtölt, de végül is megéhezett. Ekkor a Sátán, Isten Országának főellensége megszólította:

1. — Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a **kövek** változzanak kenyérré.

Jézus visszautasította:

— **Nemcsak kenyérrel él** az ember, hanem minden tanítással is, amely Isten szájából származik.

2. Másodszor arra biztatta, hogy mutogassa hatalmát. A zsidók ugyanis a templomban várták az égből leszálló Messiást. — Most fölvitte a templom egyik párkányára, és fölshíltotta:

— Ha Isten Fia vagy, **vesd le magad innét!** Hiszen írva van: Parancsot adott angyalainak, a kezükön hordozzanak majd, hogy köbe ne üsd a lábad.

Jézus ezt is elutasítja:

— Az is meg van írva: **Ne kísértsd Uradat Istenedet!**

Ha megtette volna, hogyan tudnók ebben követni? Ne keressük ostobán a veszélyt!

3. Végül egy igen magas **hegyre** vitte őt a sátán, s fölvonultatta szeme előtt a világ minden országát és dicsőségét:

— **Minden hatalmat és dicsőséget** neked adok — mert hisz én kaptam meg, és annak adom, akinek akarom. Ha leborulva hódolsz előttem, az mind a tied lesz!

— Távozz, sátán! Meg van írva: Uradat, Istenedet imádd, s csak neki szolgálj!

Erre elhagyta a sátán, és az angyalok jöttek a szolgálatára.

A három kísértést talán így lehetne a mi nyelvünkre lefordítani:

1) **Nem kell annyira buzgónak lenni!**

Elég az önmegtagadásból!

2) Mutasd meg, hogy igazán bízol Isten segítségében!

Ne félj a veszélytől, **ne félj a bűnveszélytől!**

Elég egy fohász ...

3) **Próbáld meg te is Isten nélkül!**

Nézd, mennyi élvezetet kínál ez a világ ...

Nem kell „minden sarokban” ördögöt sejtenuünk! Rendetlen hajlaimaink is a rossz felé húznak. Az értelmetlen **gyűlölet mögött — úgy mondják — valószínűleg maga a sátán áll ...**

8. AZ APOSTOLOK JÉZUS KÜLDÖTTEI, RÁJUK ÉPÍTI EGYHÁZÁT

1. ISTEN ÚJ NÉPE ÚJ TÖRZSATYÁKKAL

Az Ószövetséggel Isten **népet választott** magának, hogy az **fölkészüljön Isten Országának eljövetelére**, amelyet majd a Messiás alapít meg.

A Messiás pedig **Egyházat alapított** Isten Országának terjesztésére. Az Egyház tagjai lettek **Isten népe**.

Az Ószövetség vallási közössége nagyjából azonos volt a zsidó néppel. Zsidó egyháznak is nevezhetjük.

Az Újszövetség egyháza minden népet befogad, ezért katolikus, vagyis általános.

Jézus is 12 törzsatyát adott az Újszövetség népének, a 12 apostolt. Tőlük származik Isten új népe, hiszen mi az **apostolokra épült Egyház vagyunk**.

2. AZ APOSTOLOK KIVÁLASZTÁSA

Jézus nagy horderejű ügynek tekintette, hogy kikre alapozza egyházát. A döntés előtt az egész éjszakát imádságban töltötte. Amikor megvirradt, odahívta magához tanítványait, s kiválasztott közülük tizenkettőt. Olyanokat választott, akik kezdettől fogva vele voltak, hogy majd mindenről tanuskodni tudjanak. **Apostolainak (küldöttei)** nevezte őket:

Simon Péter és testvére András,
János és testvére Jakab,
Még egy Simon és még egy Jakab,
Fülöp és Bertalan,
Máté, a vámos és Tamás.

Végül a két Judás. — Az egyik a **Tádé** (Jézus rokona), a másik az **Iskarióti** (ami a zsidók nyelvén árulót jelent). — Mt 10, Mk 3, Lk 6.

Az apostolok vállalták a megbízatást.

3. AZ APOSTOLOK JÉZUS NEVÉBEN TANÍTANAK

Az „apostol” szó küldöttet, hivatalos megbízottat jelent. Az apostolok Jézus megbízottai, küldöttei, helyettesei lettek:

— **Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket elutasít, engem utasít el** (Lk 10,16).

Ez **személyes megbízatás** volt, s csak személy szerint lehet átadni. Ez történik püspök- és papszenteléskor.

Jézus általuk toborozza Isten új népét, velük alapítja meg Egyházát.

4. AZ APOSTOLI ÉLET ÁLDOZATOS ÉLET, DE MEGÉRI

Péter egyszer megemlítette Jézusnak:

– Nézd, mi elhagytuk mindenünket, amink volt, és követtünk téged.

Jézus így válaszolt:

– Bizony mondom nektek: senki sem hagyja el házát, feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért, hogy ne kapna **ezen a világon** sokkal többet, az eljövendő **másvilágban** pedig az örök életet (Lk 18,28).

Ugyanakkor nem áltatta őket:

– Úgy küldelek titeket, **mint bárányokat** a farkasok közé. Mindenki szemében gyűlöletesek lesztek a nevemért. Aki azonban **mindvégig kitart, az üdvözl** (Mt 10,22).

5. JÉZUS AZ APOSTOLOK MEGÉLHETÉSÉRE IS GONDOLT

Amikor tanítani **küldte** őket, így szólt:

– Semmit se vigyetek az útra, se kenyeret, se pénzt, se egy váltás ruhát (Lk 9,3). **A munkás ugyanis megérdemli a bérét** (Mt 10,10)! – Ha csak **egy pohár friss vizet** ad is valaki akár a legkisebbnek is azért, mert az én tanítványom, bizony mondom nektek, nem marad el jutalma (Mt 10,42).

Jézusról is vándorútjain **követői gondoskodtak** vagyonukból (Lk 8,3).

6. SZENT PÉTER APOSTOL LESZ AZ EGYHÁZ FEJE. Mt 16,13

Jézus az apostolokat **külön is tanította**. Jól meg kellett érteniök az evangéliumot, hisz egykor ők fognak tanítani. Néha magányos helyre vonult vissza velük, hogy oktassa és nevelje őket. Azt is akarta, hogy ilyenkor **kipihenjék magukat** az apostoli utak fáradalmai után.

Egyszer Jézus Fülöp Cezáriájának vidékén visszavonult apostolai-val egy magányos helyre. (Az itt történtek egy részletét már ismerjük a 7. fejezetből.)

Jézus megkérdezte tőlük:

– **Kinek tartják az emberek az Emberfiát?**

Így válaszoltak:

– Van, aki Keresztelő Jánosnak. Van, aki Illésnek vagy valamelyik más prófétának.

Jézus most hozzájuk fordult:

– Hát ti mit mondtok, ki vagytok?

Simon Péter válaszolt:

– Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.

Erre Jézus azt mondta neki:

– Én is mondom neked: **szikla vagy** (petros görög szó nyomán) Péter, erre a sziklára építem Egyházamat, s az alvilág kapui nem vesznek rajta erőt. Neked adom a Mennyegek Országának **kulcsait**. Amit megkötös a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit föloldasz a földön, a mennyben is föl lesz oldva.

KISLEXIKON

Jézus testvérei. – Az apostolok közül ketten, Tádé és az ifjabb Jakab, „Jézus testvérei” voltak az evangélista szerint. Ez közeli rokont jelent. Szent József testvére, Alfeus (Kleofás) feleségül vette Szűz Mária unokatestvérét, aki szintén **Mária**. Ezt viszont **Szűz Mária testvéreinek** nevezi a Szentírás. Ebből a házasságból 4 fiú született, többek között a fenti két apostol. (Mindez a következő evangéliumi helyekből világos: Mt 27,56, Mk 15,40, Lk 24,10, Jn 19,25, stb.)

Kulcsátadás. – Régen kulcsátadással adták át a város fölötti hatalmat. Ugyanígy adják át ma az új lakásokat. Jézus Péternek az Egyház fölötti hatalmat adta át.

Mennyegek Országának kulcsait. – Ugyanebben a szövegben a túlvilági mennyországot „menny”-nek rövidíti. Itt a többször emlegetett **Isten Országáról** van szó. Máté a zsidóknak írt. A zsidók nem ejtették ki Isten nevét. Ezért írja „mennyegek országának” az Isten Országát.

Megkötöni és föloldani. – Ez a kifejezés a zsidó nyelvben törvényhozói hatalmat jelentett. Péter lett a legfőbb törvényhozó az Egyházban.

Arra még nem gondoltál, hogy téged is hívhat az Úr?

Hogy küldötte, követe légy az emberek előtt...

Talán éppen most hív, amikor ezt olvasod...

Jézus azt mondta apostolairól és utódairól:

„Nem szolgának, **barátainknak** mondalak benneteket!

9. MILYEN AZ ÉLET AZ ISTEN ORSZÁGÁBAN?

1. GONDTALANABB AZ ÉLET AZ ISTEN ORSZÁGÁBAN

Jézus így tanított az isteni **gondviselésről**:

– **Ne aggódjatok** éltetek miatt, **hogymit esztek**, sem testetek miatt, mibe öltöztök. Nézzétek az ég madarait. Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe nem gyűjtenek, – mennyei Atyátok táplálja őket. Nem többet értek-e ti náluk? – **És a ruházat** miatt miért nyugtalankodtok? Nézzétek meg a mezők liliomait, hogyan nőnek. Mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy öltözve, mint egy ezek közül. Ha tehát a mezei virágot, mely ma virít, holnap pedig kemencébe kerül, így öltözteti Isten, akkor benneteket, Kishitűeket, nem sokkal inkább? (Mt 6,25-30)

– **Ne aggódjatok! Mennyei Atyátok tudja, hogy ezekre szükségtek van** (Mt 6,32). **Mennyei Atyátok fölkelte napját jókra is, gonoszokra is; esőt ad az igazaknak is, a hamisaknak is** (Mt 5,45).

Jézus arra biztat, hogy ne aggódalmaskodjunk, – hiszen Isten egy szerető, **gondoskodó Atya**. Arról azonban nincs szó, hogy nem kell dolgozni.

2. ISTEN ORSZÁGÁNAK „IGAZSÁGA” A FÖLDI GONDOKAT IS ENYHÍTI

Miután Jézus a **földi megélhetés** gondjairól szólt, beszédét így fejezte be:

– **Ti elsősorban Isten Országát keressétek, és annak igazságát, s ezeket mind megkapjátok hozzá** (Mt 6,33).

Mi köze az Isten Országának a földi megélhetéshez?

Már mondtuk, hogy Isten Orzága **nem terület, hanem lelkiület**. Aki Isten Országához akar tartozni, annak **új életstílust** kell elfogadnia: az Isten Országának „**igazságát**”.

A legtöbb szenvedést **ember okozza az embernek**: igazságtalansággal és szeretetlenséggel. – **Ahol tehát igazán krisztusi módon élnek**, ott senki sem akar más kárán előnyhöz jutni, ott több az irgalom, a megbocsátás, az áldozatkészség, stb. **És így Krisztussal szebb lesz az élet!**

3. ISTEN ORSZÁGÁBAN MERÜNK ISTENRE HAGYATKOZNI

Nem semmittevással hagyatkozunk Istenre, hanem azzal a bizalommal, hogy **parancsai és tanácsai az élet legjobb megoldása**. Azzal a bizalommal, **ahogy a gyermek bízik szüleiben**.

Jézus és a gyermekek. — Egyszer kisgyermeket hoztak Jézushoz, hogy tegye rájuk kezét. De a tanítványok elutasították őket. Amikor Jézus észrevette, helytelenítette:

— **Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek**, ne akadályozzátok őket, hisz ilyeneké az Isten Országá. Igazán mondom nektek, **aki nem úgy fogadja az Isten Országát, mint egy gyermek, nem jut be oda**.

Aztán ölébe vette és kezét rájuk téve megáldotta őket (Mt 10,13).

4. ISTEN ORSZÁGÁT BIRTOKOLNI MINDENNÉL ÉRTÉKESEBB KINCS

Jézus ezt tanította:

— Az Isten Országá hasonlít a szántóföldön elrejtett kincshez. Amikor egy ember megtalálta, örömeiben elment, **eladta mindenét, és megvette a szántóföldet** (Mt 13,44).

5. ISTEN ORSZÁGA AZ ÉLET EGYETLEN BIZTOS MEGOLDÁSA

Egyszer Jézus **fölment a hegyre és leült**. Tanítványai köréje gyűltek, ő pedig **az Isten Országáról** kezdett tanítani (Mt 5,1). A nép ámulatban tanításán, mert **úgy tanított, mint akinek hatalma van**, s nem úgy mint az írástudók (Mt 7,28). Ebben a **Hegyi Beszédben** Jézus bőven elmagyarázta, miként kell élnie annak, aki Isten Országához akar tartozni. A Hegyi Beszédet ezzel a hasonlattal fejezte be:

— Aki hallgatja tanításomat és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki **sziklára építette házát**. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de az nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja.

Aki hallgatja ugyan tanításomat, **de nem váltja tettekre**, a balga emberhez hasonlít, aki házát **homokra építette**. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél és nekizúdult a háznak. Az összedőlt, és romhalmazzá vált (Mt 7,24-27).

6. AZ ISTEN ORSZÁGA NEM TERÜLET, NINCSENEK KATONÁI

Egyszer megkérdezték Jézustól, hogy mikor jön el az Isten Országá. Ezt válaszolta:

– Isten Országá nem jön el szembetűnő módon. Nem lehet azt mondani: Nézzétek, itt van vagy amott. Mert **Isten Országá közöttetek van** (Lk 17,20).

Isten Országát tehát **igazi követői alkotják**.

Fogolyként Jézus így szólt Pilátushoz:

– Az én országom **nem ebből a világból való**. Ha ebből a világból volna országom, harcra kelnének katonáim, hogy ne kerüljek a zsidók kezére (Jn 18,36).

7. IMÁDKOZNUNK KELL ISTEN ORSZÁGÁÉRT

Jézus erre tanított a Miatyánkban:

– Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is.

Az emberek biztonságot keresnek:

Legyen ház, pénz, jó állás, stb.

Ha elveszítik ezeket, könnyen **összeroppannak**.

Ha elsajátítottam az **Isten fiainak**

gondolkodását, **életstílusát,**

olyan biztonságban érezhetem magam,

mint a gyermek az (anyja) ölében.

A nyolc boldogság

Jézus a **Hegyi beszédet** a nyolc boldogsággal kezdte (Mt 5,12). Ennek lényege: Az Isten országa megoldja a jóra törekvő, illetve a szenvedő emberek nehézségeit.

1. **Boldogok a lélekben szegények, mert övék a „mennyei ország”**. (Ez a „mennyei ország” a többi evangélistánál „Isten Ország” néven szerepel)

Kik a „lélekben szegények”? – Akik elismerik, hogy Istennel szemben „senkik”, s ezért készek Isten parancsaira hagyatkozva élni. Azok is, akiknek nem a vagyon vagy a vagyonszerzés életük központi célja. Nem „istenük” a pénz.

2. **Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.**
Jézus ezt ígéri: „Megtaláljátok lelketek nyugalmát!” (Mt 11,29)
3. **Boldogok a szelfdek, mert övék lesz a „föld”.**
Ők Jézus szavára hallgatnak: „Aki megüti jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is!” (Mt 5,40)
4. **Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele.**
Jézus kielégíti őket: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” (Jn 14,5)
5. **Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.**
Ezek irgalmas ítéletre számíthatnak, mert aki szenvedő, rászoruló embertársaihoz irgalmas, Jézushoz volt irgalmas. „Éheztem, és engem nem adtak!” – ezzel fogadja majd őket.
6. **Boldogok a tisztaszívűek, mert meglátják az Istent.**
Mindenben tiszta szándék vezeti őket.
7. **Boldogok a békességszerzők, mert Isten fiainak hívják majd őket.**
Ezek igazságon nyugvó békeközvetítők. Isten a béke Istene.
8. **Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa (= az Isten Országá). Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak benneteket és minden rosszat rátok fognak. Örüljetek és újjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok.**
Azokról van szó, akik tisztán keresztény hitükért szenvednek, nem pedig bűneikért vagy ostoba viselkedésükért.

10. JÉZUS AZ EGYHÁZRA BÍZTA ISTEN ORSZÁGÁNAK TERJESZTÉSÉT

1. A KERESZTSÉGGEL LÉPÜNK ISTEN ORSZÁGÁBA

Nikodémus a főtanács tagja volt. Titokban, éjjel kereste föl Jézust, mivel a zsidóság vezetői akkor már nyíltan Jézus ellen fordultak.

Nikodémus Isten Országáról érdeklődött. Jézus így szólt:

– Bizony, mondom neked, **aki nem születik újjá**, az nem láthatja meg Isten Országát.

Nikodémus megkérdezte:

– Hogy születhetik valaki, amikor már öreg?

Jézus így válaszolt:

– Bizony, mondom neked, **aki nem vízből és Szentlélekből születik, az nem megy be az Isten Országába** (Jn 3,1-5).

Jézus a keresztelést újjászületésnek mondja. Mi ugyanis egy új életstílusra vállalkozunk, aminek fejében az Atya a gyermekévé fogad minket úgy, hogy örökkössé tesz. **Istengyermekei**, más szóval **kegyelmi életnek** is mondjuk.

2. AZ EGYHÁZ TAGJAKÉNT CSATLAKOZUNK ISTEN ORSZÁGÁHOZ

Jézus, miután Egyházat alapított és ennek vezetését az apostolokra bízta, mennybemenetele előtt így szólt hozzájuk:

– **Tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket!** (Mt 26,19)

Jézus a keresztelést így az Egyházra bízta.

Isten Országához azonban csak az tartozik, aki Krisztus igazi követője. Aki tehát valóban úgy él, mint amire a keresztségben vállalkozott.

3. AZ EGYHÁZ A GYÜLEKEZŐHELYE AZ ISTEN ORSZÁGÁBA MEGHÍVOTTAKNAK

Ezt a **királyi menyegzőre szóló meghívás** példabeszéde szemlélteti (Mt 22,1).

Az Isten országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett fiának. Elküldte szolgálait az utakra:

– Menjetek, és akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre!

A szolgák ki is mentek az utakra, és összeszedtek mindenkit, akit csak találtak: jókat, gonoszakat egyaránt. Amikor a király bejött, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyegzőre öltözve. Megszólította:

– Hogy kerültél ide, amikor nem vagy menyegzőre öltözve?

Az elnémult. A király pedig megparancsolta a szolgáltnak:

– **Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre.** Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. **Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.**

A „**királyi üzenetvivők**” az apostolok és utódaik.

A „**lakodalmos ház**” az Egyház. – Isten mindenkit meghív az Egyházba. A „**menyegzőre öltözött**” ember – az istengyermekségre újjászületett embert jelzi.

„**Lakodalmas ház**“-nak nevezi az Egyházat, mert Isten azt akarja, hogy az Egyház tagjai szeretetközösségben éljenek (derüs együttlét).

Nincs „menyegzőre öltözve“, aki nem úgy viselkedik, ahogy azt Isten gyermekeitől el lehetne várni. Nem való ide . . .

Az Egyházban tehát jók és rosszak egyaránt vannak. **A nagy kiválogatás** akkor következik be, amikor „megjelenik a király“. Halálunk pilanatában szemben állunk vele.

A mennyországba, Isten beteljesült országába azok jutnak, akik az Egyház segítségével **megvalósították lelkükben az Isten uralmát**.

A láthatatlan Egyházba tartozik minden jóakarátú ember, akinek nem volt módjában megismerni, vagy legalább is helyesen megismerni az Egyházat, és csak emiatt nem lépett a látható egyházba. Az isteni kegyelemmel azonban együttműködik. Ezt a kegyelmet az Egyház által kapja, anélkül, hogy ő ezt tudná. Így az **ő lelkében is az Egyház által jutott uralomra az Isten**, s az Egyház által jut a mennybe.

4. A KONKOLY NEM KERÜL ISTEN „CSÜRÉBE“

Amit itt **konkoly**nak fordítanak, az **eredetiben** a „szédítő vadóccal“ azonos, amely külsőleg, főképp kezdeti formájában **hasonlít a búzához**.
– Isten nem téveszti össze a búzát a „konkollyal“.

Példabeszéd a konkolyról (Mt 13,23-43).

Az Isten országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki **jó magot** vetett földjébe. Amikor szolgái aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment. A vetés szárba szökött, és kalászt hányt, de a konkoly is felütötte benne a fejét. A szolgák elmentek a gazdához, és megkérdezték:

– Uram, úgye jó magot vetettél földedbe? Honnét került hát bele a konkoly?

– Ellenséges ember műve, – válaszolta ez.

A szolgák tovább kérdezték:

– Akarod, hogy kigyomláljuk?

– Nem, – válaszolta – nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek. Hagyjátok, **hadd nőjön mind a kettő az aratásig**. Aratáskor majd szőlök az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kevébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbé.

Jézus így magyarázta meg ezt a példabeszédet:

– Aki a jó magot veti, az az Emberfia. A szántóföld a világ. **A jó mag az Isten országának fia**, a konkoly pedig a gonoszság fia. Az **ellenség**, aki vet, a sátán. Az **aratás** a világ vége. A világ végén az Emberfia elküldi angyalait, hogy szedjenek össze országában minden törvényszegőt. **Ezeket tüzes kemencébe vetik, ott sirás és fogcsikorgatás lesz. Akkor az igazak napként fognak ragyogni Atyjuk országában.**

5. GYÜMÖLCSÉRŐL ISMERNI MEG A FÁT

Amíg meg nem erősödik a konkoly, össze lehet tévesztetni a búzával. Az Egyházban sem mindig könnyű megkülönböztetni a jó embert a rossztól. Jézus ez az iránymutatást adja:

– **Gyümölcselkről ismeritek föl őket.** Szednek-e tövisek közül szőlőt vagy bogáncsról fűgét? (Mt 7,16)

A konkoly sose változik át búzává, Isten Országában azonban megtörténhet a csoda: A „gonoszság fia” Isten kegyelmével visszaváltozhat „az ország fiává”.

**Isten Országából annyi valósul meg,
amennyi megvalósul a Krisztus-követésben.**

Az Isten Országá csak fokozatosan valósul meg

- a) Isten földi országa Jézussal kezdődött.
 - b) Azok csatlakozásával **bővül, akinek lelkében Krisztus jutott uralomra. Ők:**
 - vizből és Szentlélekből születtek újjá,
 - Isten gyermekei,
 - kegyelmi életet élők,
 - világoskodnak,
 - bő és jó termést hoznak,
 - menyegzőre öltözöttek,
 - Krisztusba öltözöttek,
 - a mennyország örökösei
- ők hozzák a tiszta szeretetet és a tiszta örömeket a földi életbe, és a halálban sem legyőzöttek.

c) **Beteljesedik az Isten Országá a mennyben** azok számára, akik nem tékoztak el a mennyi örökséget, mindvégig kitartottak, vagy még idejében visszatértek az „atyai házba”.

**Az Egyház az Isten Országának nem valamelyik fokozata,
hanem terjesztője és megvalósítója.**

Bizonyos értelemben az **Egyház is** Isten országa, mert **Isten műve**, sőt Isten benne működik. Amikor azonban azt imádkozzuk: Jöjjön el a Te országod, — akkor **nem az Egyház uralmáért** imádkozunk, hanem Isten uralmának megvalósításáért.

Ez meg azonos az evangéliumi gondolkozásmód érvényre jutásával.

11. HOGYAN VALÓSUL MEG BENNÜNK ISTEN ORSZÁGA?

Vagyis: Hogyan jut uralomra a lelkünkben Krisztus?

Másként: Mi módon leszek Krisztus követőjévé?

1. TISZTA SZÍVVEL BE KELL FOGADNI KRISZTUS TANÍTÁSÁT

Ezt Jézus a **magvetőről** szóló példabeszéddel szemléltette.

Kiment a magvető vetni. Amint vetett, némely szem az **útszélre** esett. Jöttek a madarak és fölcsipegették. Más mag **köves talajba** hullott. Gyorsan kikelt, mert nem volt mélyen a földben. Amikor azonban forrón süttött a nap, elszáradt. Ismét más **szűrés bogáncsok** közé esett. Amikor a bogáncsok felnőttek, elfojtották. A többi **jó földbe** hullott, s termést hozott, az egyik százszorosát, a másik hatvanszorosat, a harmadik meg harmincszorosat.

A példabeszéd **értelmét** maga Jézus magyarázta meg az apostoloknak:

A mag az Isten Országáról szóló tanítás (Mt 13,19).

Az **útszélre** hulló szemek azok, akik meghallgatják a tanítást, de aztán jön a gonosz lélek, és kitépi azt szívéükből.

A **köves talajba** hulló szemek azok, akik meghallgatják s örömmel szívéükbe is vésik a tanítást, de az nem ver bennük gyökeret, mert **csak a pillanatnak élnek**, hamarosan megbotlanak.

A **szűrés bogáncs közé** hulló szemek azok, akik meghallgatják a tanítást, de később az **élet gondjai**, javai és **élvezetei** megfojtják az isteni szót, úgyhogy terméketlen marad.

A **jó földbe hulló szemek** azok, akik TISZTA SZÍVVEL meghallgatják a tanítást, **meg is tartják azt**, és kitartásukkal gyümölcsöt teremnek. (Mt 13,1, Mk 4,1, Lk 8,4)

Van-e **Szentírástok** otthon? **Olvasol-e** belőle?
Odafigyelsz, amikor a templomban olvassák?
Milyen a **lelked „talaja“**?
Csak az érdekességet keresed benne,
vagy azt, hogy miként kell helyesen élni?

2. JÉZUS ANYJA BEFOGADTA ISTEN SZAVÁT, ÉS GYÜMÖLCSÖT TERMETT

Szűz Mária hitt az Isten szavának, hogy szűzen gyermeke lesz. Hite nem ingott meg, amikor istállóban kellett világra hoznia Jézust, sem amikor menekülni kényszerült vele. Ezért valósult meg, hogy „mostantól fogva boldognak hirdet minden nemzedék”, – ahogyan Szűz Mária mondta, amikor Erzsébetet látogatta (Lk 1,48).

Egy alkalommal, amikor Jézus tanított, egy asszony a tömegből odakiáltotta neki:

– **Boldog a méh**, mely kihordott, és az emlő, amelyet szoptál!

Jézus ezt válaszolta:

– Hát még azok milyen boldogok, akik hallgatják az Isten szavát és hűségesek is maradnak hozzá (Lk 11,27-28).

Jézus arra figyelmeztet, hogy nem az számít, ki milyen rokonságban van Vele, hanem hogy ki milyen mértékben tartja meg Isten szavát. Szűz Mária egész életében az **Úr szolgátlánya volt**, ezért érdemelte ki, hogy örökké **boldogságosnak** mondjuk.

3. MEG KELL TÉRNI ÉS ÚJ EMBERRÉ VÁLNI

Jó példa erre **Zakeus**, aki Jerikóban a vámosok vezetője volt.

Amikor Jézus végigment Jerikón, Zakeus szeretne volna őt szemtől szembe látni. A tömegtől azonban nem láthatta, mert alacsony ter-

metű volt. Így hát előre futott, és fölmászott egy vad fügefára, mert Jézusnak arra kellett elhaladnia. Amikor Jézus odaért, fölnézett és megszólította:

– Zakeus, gyere le hamar! Ma a te házában kell megszállnom!

Zakeus gyorsan lemászott, és boldogan fogadta otthonába. Odaállt Jézus elé, és így szólt:

– Nézd, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom. És ha valakit valamiben megcsaltam, négyannyit adok helyette.

Jézus ezt felelte neki:

– Ma üdvösség köszöntött erre a házra.

Zakeus tehát megtért, új emberré vált. Méltó Isten Országára.

4. AZ „ÚJ EMBER” ÚJITSA MEG MAGA KÖRÜL A VILÁGOT

Jézus ezt mondta egy alkalommal:

– Az Isten Országáa hasonlít a **kovászhoz** (élesztőféle), melyet fogott az asszony, belekeverte a lisztbe, s az egész megkelt tőle (Mt 13,33).

Isten ígétől (szavától) az ember bensőleg átalakul. – Mi is legyünk „kovász” mások számára: szavunk és példánk hatására mások is alakuljanak át új emberré, krisztusivá. Jézus éppen ezt várja tőlünk:

– **Ti vagytok a világ világossága.** A ti világosságtok úgy világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat (Mt 5,14-16).

Ha mi nem „világítunk”, a világ sötétségben marad! Általunk kell megújulnia a világnak!
--

5. A KEMÉNYRE TAPOSOTT FÖLD NEM FOGADJA BE AZ IGÉT

A magyar közmondás szerint: Falra hányt borsó.

Akl önmagával meg van elégedve, az képtelen megújulni. Ő azt hiszi, hogy jó. De akkor miért kellene megváltoznia?

A farizeus és a vámos példabeszédét mondta el Jézus az elbizakodottaknak, akik a többieket megvetették (Lk 18,9):

Két ember fölment a templomba imádkozni, az egyik farizeus volt, a másik vámos. A farizeus odaállt előre, és így imádkozott magában:

„Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, igazságtalan, házasságtörő, mint ez a vámos is. Kétszer böjtölök hetenként, mindenemből tizedet adok.“

A vámos megállt hátul, szemét sem merte fölemelni, inkább a mellét verte és könyörgött:

„Isten, irgalmazz nekem, bűnösnek!“

Jézus így fejezte be a példabeszédet:

– Mondom nektek, a vámos megigazultan ment haza, a másik nem. Aki magát fölmagasztalja, azt megalázzák, aki megalázza magát, az fölmagasztalják.

KISLEXIKON

Farizeus. — A vallásos zsidók egy jó része büszkén vallotta magát farizeusnak. Ők ugyanis betű szerint betartották az ószövetségi vallási törvényeket. Csak a lényegről feledkeztek meg, a szeretetről. A többi embert lenézték.

Ma is vannak „farizeusok“.

Ezek is **vallásos embereknek látszanak,**

mert misét nem mulasztanak, imákat mondanak, böjtölnek,
és sok mást, ami valóban kell.

Emellett **durvák, kiállhatatlanok,** másokat megvetnek,
mindenkit **kegyetlenül megbírálnak.**

Te milyen vagy?

Jézus tanítását tisztán megőrizték

Amikor Jézus evangéliuma még nem volt írásba foglalva, maguk az apostolok vigyáztak a jézusi tanítás tisztaságára.

Szent Pál így ír: „Én az Úrtól vettem, amit közöltem veletek!“ — Timoteusnak ezt írja: „Őrizd a reád bízott kincset! (Ti. az élő keresztény tanítást) Amit tőlem hallottál, bízd olyan emberekre, akik alkalmasak a tanításra, és akik hűségesek.“

A tévtanítók ellen így ír: „De ha akár mi, akár egy mennyei angyal más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit mi hirdettünk, átkozott legyen!” (Gal 1,8)

Az evangélium szón Jézus hiteles tanítását értette. Az evangélisták könyvei akkor még nem íródtak meg.

12. A KEGYELEM AZ ISTENI ÉLET RÉSZESÉVÉ TESZ

1. A KEGYELMI ÉLET „KRISZTUSBA OJTOTT” ÉLET

a) Jézus mondta:

– **Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők.** Aki bennem marad és én benne, az bő termést hoz. **Hisz nélkülem semmit sem tehettek** (Jn 15,5).

Krisztuson, a szőlőtőn keresztül mi keresztények élő közösséget alkotunk. Ez az Egyház.

A keresztséggel ojtódtunk Krisztusba és lettünk az Egyház tagjai. **A kegyelmi élet olyan mint egy Isteni mag, amely fejlődhet és termést hozhat.** Akkor fejlődik, ha növekszik bennünk az Isten iránti szeretet.

b) **A halálos bünt, a kegyelmi élet fölbomlását** Jézus így szemlélteti:

– Maradjatok meg szeretetemben! (Jn 15,9) Aki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, és elszárad. **Összeszedik, tűzre vetik és elég** (Jn 15,6).

Ez a pokol.

2. A KEGYELMI ÉLET – ISTENGYERMEKSÉG

Szent János evangéliumában olvassuk:

– Akik befogadták Jézust, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek (Ln 1,12).

Az apa-gyermek kapcsolat szemlélteti legjobban Isten kegyelmi ajándékait. **Hogy milyen ez az apa,** azt a következő példabeszédből érthetjük meg:

A tékozló flú és annak atyja (Lk 15,11).

Egy embernek volt két fia. A fiatalabbik kikérte örökségét apjától és elment egy távoli országba. Ott léha életet élve eltékozolta vagyonát. Amikor már mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s nélkülözni kezdett. Erre elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyájára sertéseket őrizni. Örült volna, ha éhségét azzal az

eledellel csillapíthatta volna, amit a sertések ettek, de még abból sem adtak neki.

Ekkor **magába szállt**. Elhatározta, hogy hazamegy és bocsánatot kér apjától. Csakugyan útra kelt. **Apja** már messziről meglátta, és **megegett rajta a szíve**. Elébe sietett, a nyakába borult, és megcsókolta. Ekkor a fiú megszólalt:

– Apám, vétkeztem. Arra, hogy fiadnak nevezz, már nem vagyok méltó.

Az apa odaszólt a szolgáltnak:

– Hozzátok hamar a **legdrágább ruhát**, és adjátok rá. Együnk és vigadjunk, hisz fiam **halott volt** és életre kelt.

E példabeszéd magyarázata:

Ilyen apa csak egy van: a jószágos Isten.

A fiú elhagyta apját: **Isten nélkül akart élni**. Ez a kegyelmi élet halála, vagyis a **halálos bűn**. „Fiam halott volt.”

Az Atyától távol **egy ideig szebbnek látszik az élet**, de végül is a sertéspásztor mocskába jutott a tékozló fiú. Ezzel Jézus **az istennélküli élet csődjét példázza**.

A hazatérés a **megtérésnek** felel meg. Tehát megint úgy él, ahogy az apai háznál kell. Az Atya pedig **visszafogadja szeretetébe**. A bűn koldusruhája helyett ismét a gyermeknek járó **kegyelmi „ruhába öltözteti”**. A **kegyelmi életet** pedig mint magot **újából fejlesztenie kell** az Isten iránti szeretet által.

3. A KEGYELMI ÉLET „KRISZTUSBA ÖLTÖZÖTT” ÉLET (Gal 3,27)

A királyi menyegzőre szóló meghívás példabeszédében láttuk: **„menyegzőre öltözötten”** kell mindig készen lennünk. A két kifejezés ugyanazt hangsúlyozza:

Minél jobban Krisztusra kell hasonlítanunk!

Jézus nem lehet mindenben utánozni, nem is kell. Az **istengyermeki magatartást** kell átvennünk tőle!

Igy mi is mindig kedvesebbek leszünk Isten és ember előtt.

4. A KEGYELEM TERMÉSZETFELETTI SZÉPSÉGE A SZÍNEVÁLTOZÁSKOR

Jézus egyszer maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, s fölment külön velük egy magas hegyre. Ott elváltozott előttük: **arca ragyogott mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított**. Egyszerre

csak megjelent nekik Mózes és Illés, és beszélgettek vele. Nagyon boldogító látvány lehetett, mert Péter fölkiáltott:

– Mester, olyan jó itt lenni! Hadd verjünk három sátrat, egyet neked, egyet Mózesnek, egyet pedig Illésnek!

Amíg beszélt, hirtelen fényes felhő borult rájuk, és a felhőből szózat hallatszott:

– Ez az én szeretett fiam, őt hallgassátok!

Az égi hang hallatára arcra borultak. Jézus odalépett hozzájuk, és megérintette őket. Amikor tekintetüket fölemelték, nem látták senkit, csak egyedül Jézust (Mt 17,1; Mk 9,2).

Vége volt a látomásnak.

Ezzel a **boldogító ragyogással** az Atya jelezte Jézus istenségét, sőt Isten fogadott gyermekeinek jövődő, mennyei ragyogását is. **Majd öröm lesz ránk nézni!** A kegyelemben élő embernek ez lesz a végső, örök állapota.

Istenem, mennyei Atyám!

Ne engedd, hogy elszáradt szőlővessző legyek!

Ne engedd, hogy eltékozzam örökségemet!

Segíts, hogy Krisztusba öltözötten találj,

amikor majd szétnézel a menyegzős házban,

hogy lásd, ki maradhat Veled örökké. Amen!

13. A KEGYELMI ÉLET LELKI TÁPLÁLÉKA JÉZUS TESTE

Jézus a kenyérszaporítás csodájával készítette elő a népet arra, hogy testéről mint „égi kenyérről” beszéljen.

1. A CSODÁS KENYÉRSZAPORÍTÁS (Mt 14,13; Mk 6,30; Lk 9,10; Jn 6)

Jézus egyszer egy magános helyen egész nap tanított. Amikor beesteledett, tanítványai figyelmeztették:

– Elhagyatott itt ez a hely, és az idő is későre jár. Bocsásd el a népet, hogy a környező falvakban szállást és ételmet keressenek maguknak!

Jézus azonban így válaszolt:

– Nem kell elmenniök. Ti adjatok nekik enni!

Fülöp ezt válaszolta rá:

– Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindegyiknek csak egy falat is jusson.

Jézus megkérdezte:

– Hány kenyereket van? Menjetek, nézzetek körül!

Körülnéztek, aztán András jelentette:

– Van itt egy fiú, akinek öt árpakenyere van és két hala. De mi ez ennyinek?

Erre meghagyta, hogy ötvenes csoportokban telepítsenek le mindenkit a zöld gyepre. Letelepédtek hát, és csak a férfiak voltak szám szerint mintegy ötezren. Jézus most kezébe vette az öt kenyeret és a két halat, megáldotta és tanítványainak adta, hogy osszák ki a népnek. Mindenki evett és jól is lakott. A maradék kenyérből és halból 12 kosárnyit szedtek össze.

A tömeg lelkesedett. Ilyen messiás-király megfelelt az elképzeléseiknek. Jézus azonban más célból művelte ezt a csodát.

2. JÉZUS SZAVA MINDIG HATÉKONY

Jézus a vizen jár (Mt 14,22).

Ezen az éjjelen Jézus egészen szokatlan módon mutatta meg isteni hatalmát tanítványai előtt. Másnap ugyanis rendkívüli próbát kellett a hitüknek kiállaniok.

A kenyérszaporítás után, este, Jézus parancsára az apostolok bárkába szálltak és Kafarnaum felé eveztek. Küzdöttek az evezéssel, mert ellenszél fújt. Éjjel három óra tájban Jézus a víz tükrén járva elindult feléjük. Megrémülve kiáltottak föl:

– Kisértet!

De ő bátorította őket:

– Ne féljetek, én vagyok!

A lelkes Péter odakiáltott:

– Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy oda menjek hozzád a vizen!

– Gyere! – mondta Jézus.

Péter kilépett a bárkából, és elindult Jézus felé a vizen. Az erős szél láttára azonban megijedt. Amikor merülni kezdett, fölkiáltott:

– Uram, ments meg!

Jézus kinyújtotta a kezét, és megfogta. Ezután így szólt:

— Te kishitű, miért kételkedtél?

Amikor beszállt a bárkába, a szél nyomban elállt. Akik a bárkában voltak, térdre hullottak előtte, és megvallották:

— Valóban Isten Fia vagy!

Jézus **nem** azt mondta Péternek: **Hatalmat adok** a vizen járni! Csak ennyit mondott: Gyere! — Ha Jézus parancsol valamit, akkor hatalmat is ad, hogy megtehessük, — még ha az lehetetlennek látszik is.

3. JÉZUS ELEDELÜL ÍGÉRI TESTÉT ÉS VÉRÉT (Jn 6)

A kenyérszaporítás után a tömeg kereste Jézust. Amikor megtalálták, a következő párbeszéd alakult ki Jézus és a tömeg között:

— Urunk, adj nekünk mindíg ebből a kenyérből!

— Én vagyok az élet kenyere. **Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adok, a testem a világ életéért.**

A zsidók vitatkoztak egymásközt: Hogyan adhatja ez testét eledeleül? — Jézus megerősítette:

— **Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok vérét, nem lesz élet bennetek! A testem valóságos étel, a vérem valóságos ital.**

Azt is mondta:

— **Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg őbenne.**

4. AZ APOSTOLOK KIÁLLTÁK A HIT PRÓBAJÁT

Kijelentése miatt Jézust a tömeg elhagyta. Tanítványai közül is sokan visszahúzódtak, s **többé nem jártak vele**. Az apostolok sem értették meg Jézus szavait. Jézus hozzájuk fordult:

— Ti is el akartok menni?

Simon Péter felelt neki:

— **Uram, kihez mennénk? Mi hittünk, és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje!**

5. JÉZUSSAL EGGYÉ KELL VÁLNI!

Ezt fejezi ki a **szentáldozás**: **Ő énbennem, én őbenne.**

a) **eggyé lenni a hitben.** — Jézus föltétlen hitet kíván. Nem magyarázkodott. Mondhatta volna, hogy megmagyarázza: kenyér alakjában

könnyű lesz őt megenni. Nem magyarázkodott. Aki ilyen nagy csoda láttán nem hisz a szavának, az nem való az Isten Országába!

- b) egyé lenni Jézussal **gondolkodásban, életmódban**. — Ezt fejezi ki ez a kis ima: „Alakítsd szívemet a Te szent szíved szerint!” — Legyünk **oly** jók, irgalmasok, stb., mint Ő volt.

KISLEXIKON

Oltáriszentség. — Így nevezzük Jézus testét és véré a kenyér és bor színeiben. Ez az egyedüli szentség, amely az oltárhoz kötődik.

Eukarisztia. — Görög szó. Annyit jelent mint hálaadás. Jézus ugyanis az utolsó vacsorán „fogta a kenyeret, **hálát adott**, és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik: „Egyetek ebből . . .” Mi azt mondjuk, hogy misére megyünk. Ők azt mondták, hogy mennek hálát adni.

Hít vagy hiszékenység? — Hiszékeny, aki könnyen, alaptalanul elhisz valamit. Az apostolok hitének alapja az a sok csoda volt, amit a saját szemükkel láttak.

**Krisztusibb-e a viselkedésem a szentáldozás
napján?**

**Ha nem látszik meg rajtam, hogy áldoztam,
az nekem kárhozatomra van,
Krisztus nevének pedig gyalázatára.**

14. JÉZUS AZ ISTENNEL VALÓ IMÁDSÁGOS KAPCSOLATRA TANÍT

1. „TANÍTS MEG MINKET IMÁDKOZNI!”

Jézus nagyon szeretett imádkozni. Sokszor egész éjszakán át folytatott imádságos beszélgetést az Atyával. Jézus arra tanított, hogy mi is Atyának, sőt édesapának szólítsuk az Istent.

Történt egyszer, hogy amikor befejezte imáját, egyik tanítványa kérte:

— Taníts meg minket imádkozni!

Jézus erre így szólt hozzájuk:

– Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok. Azt hiszik ugyanis, hogyha ömlik belőlük a szó, nyomban meghallgatást találnak. Tudja a ti Atyátok, mire van szükségtek, mielőtt még kérnétek. Tehát így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,

Szenteltessék meg a neved,

Jöjjön el az országod,

Legyen meg az akaratod, – mint a mennyben, úgy a földön is.

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,

És bocsásd meg a vétkeinket,

amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek,

És ne vígy a kísértésbe,

Hanem szabadíts meg a gonosztól. (Mt 6,7)

2. KITARTÓAN IMÁDKOZZUNK (Lk 11,5)

Jézus ezt a példabeszédet mondta::

Mondjuk, hogy valamelyiketeknek van egy barátja, és az éjfélkor bekopog hozzá ezekkel a szavakkal:

– Barátom, adj kölcsön három kenyeret! Útról érkezett egy barátom, és nincs mit enni adnom neki.

De az kiszól:

– Ne zavarj! Én is, gyermekeim is ágyban vagyunk. Nem tudok fölkelni és adni neked.

Mondom nektek – folytatta Jézus – ha azért, mert barátja, nem kel föl, amiatt, hogy nem tágit, mégis fölkel és ad neki.

– **Kérjétek és kaptok, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek.** Mert mindenki, aki kér, kap. Aki keres, talál. Aki zörget, annak ajtót nyitnak (Lk 11,9).

A kitartó imában nem az a fontos, hogy pontosan elmagyarázzuk Istennek, mire van szükségünk. Azt Ő úgyis tudja! – Az sem helyes, ha azt hisszük, Isten nem törődik velünk, mivelhogy nem kaptuk meg, amit kértünk. **Ő jobban tudja, mi jó nekünk. A Miatyánk lelkületével kell imádkoznunk:** próbáljuk meg mondatonként megállva és elgondolkozva végig venni.

3. KÖZÖSEN IS IMÁDKOZZUNK!

Jézus így biztat:

– **Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük!** (Mt 18,20)

Összegyülekezve képezünk egyházat. Így van köztünk Krisztus. A közösségi istentisztelet a legteljesebben a **szentmisében** valósul meg. De azért minden más közösségi istentisztelet is tetszik neki: litánia, keresztút, körmenet, zárandókatok. Ilyenkor Jézus nevében gyűlnek össze, akik Krisztus követésére vállalkoztak.

4. JÉZUS NEVÉBEN KÉRJÜNK!

Jézus így biztat:

– **Bizony mondom nektek, bármit kérték az Atyától a nevemben, megadja nektek** (Jn 16,23).

Ezért fejezzük be imáinkat így:

A mi Urunk, Jézus Krisztus által.

5. LEGYEN IDŐNK „JÉZUS LÁBÁHOZ ÜLNI”

Jézus Betániában betért egy házba, ahol mindig is szívesen fogadták. Három testvér lakott itt: Lázár, Márta és Mária.

Mária odaült Jézus lábához, és hallgatta szavait. Márta meg sürgött-forgott, végezte a háziasszony teendőket. Egyszer csak megállt, és így méltatlankodott:

– Uram, nem törődöl vele, hogy húgom elnézi, hogy egyedül szolgáljak ki? Szólj neki, hogy segítsen nekem.

Jézus azonban így válaszolt:

– **Márta, Márta sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszti el soha** (Lk 10,38).

Menjünk időnként **magányos szentséglátogatásra.** Ilyenkor nem kell mindig megfogalmazott imát mondanunk. Leülünk „Jézus lábához”. Nem szólunk, csak szívesen vagyunk vele. Ilyenkor gyakran megesik, hogy megvilágító gondolatokat kapunk. A Mester így is tanít. Mi csak „figyelünk”.

**Egyetlen munka sem lehet olyan fontos vagy sürgős,
hogy miatta elhanyagoljuk az imádkozást, szentmisét,
bibliaolvasást.**

Ezek csak kivételesen maradhatnak el!

Betanult szöveget **darálni** – csak kötelességteljesítés,
de nem imádság. – **Saját mondanivalód nincs Isten
számára?**

15. ISTEN ORSZÁGÁBAN AZ IRGALMAS SZERETET URALKODIK

1. A FŐPARANCSOLAT (Lk 10,25)

Egy törvénytudó próbára akarta tenni Jézust:

- Mester, mit tegyek, hogy eljussak az örök életre?
- Mi van megírva Mózes könyvében? – kérdezte Jézus vissza.
- **Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, – embertársadat pedig mint saját magadat!** (MTörv 6,5 és Lev 19,18)

– Helyesen feleltél, – válaszolta Jézus. Tégy így, és élni fogsz!

De az igazolni akarta magát, azért megkérdezte:

- Kit tekintsek embertársamnak?

Jézus az irgalmas szamaritánus példabeszédével válaszolt.

Érthetőbbé válik a törvénytudó kérdése, ha nézzük **az eredeti** ószövetségi **szöveget**: Szeresd Istenedet... teljes elmédből, **a „másikat” pedig úgy mint saját magadat.** A kérdés tehát ez: Ki az a másik? – Az összes többi zsidó vagy az összes többi ember?!

2. KI AZ A „MÁSÍK”, AKIT SZERETNEM KELL?

Az **irgalmas szamaritánusról** szóló példabeszéd (Lk 10,25).

Az irgalmas szamaritánus

Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba ment. Rablók kezébe került. Ezek kifosztották, véresre verték, és félholtan otthagyták. Történetesen egy pap tartott lefelé az úton. Észrevette, de elment mellette. Ugyanúgy közeledett egy levita is. Láttá, de továbbment. Végül arra jött **egy szamarial**. Amikor meglátta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött a sebeire, és bekötötte azokat. Magát az embert pedig fölültette teherhordó állatára, elvitte egy fogadóba és ápolta. Másnap elővett két dénárt, odaadta a fogadónak ezzel a kéréssel: Viseld gondját, és ha többet költenél, visszatérve megadom neked!

Jézus most a törvénytudóhoz fordult:

- Mit gondolsz, e három közül ki volt igazi embertársa annak, aki a rablók kezébe került?
- Aki irgalmas szívű volt iránta, – felelte az.
- Menj, és tégy te is hasonlóképpen!

A zsidó és szamariai gyűlölte egymást. És éppen a gyűlölött idegen volt „az a másik”, aki segített. A „másikon”, tehát a rászorulóknál mindig

segítenem kell, ha tudok, akár idegen az illető, akár netán ellenszenves.

Te még soha senkit sem hagytál cserben?

Segítenél azon, aki éppen tegnap megvert?

Megvéded azt, akit ártatlanul bántanak?

3. ÖRÖKRE ÁTKOZOTT, AKI CSERBEN HAGYTA EMBERTÁRSÁT

Az **utolsó ítéletet** Jézus jelképesen így írja le (Mt 25,31):

– Az Emberfia helyet foglal főséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól. Aztán így szól a király a **jobbján állókhoz**:

– **Gyertek, Atyám áldottai, vegyétek bírtokba a világ kezdetétől nektek készített országot!**

Éhes voltam, és adtatok ennem,
Szomjas voltam, és adtatok innom.
Idegen voltam, és befogadtatok.
Nem volt ruham, és fölruháztatok.
Beteg voltam, és meglátogattatok.
Börtönben voltam, és fölkerestetek.

Erre megkérdezik az igazak:

– Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan? Mikor láttunk idegenként? Mikor láttunk betegen vagy börtönben?

A király így felel:

– **Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek.**

Ezután a **balján állókhoz** is szól:

– **Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely a sátánnak és angyalainak készült!** Mert

Éhes voltam, és nem adtatok ennem.
Szomjas voltam, s nem adtatok innom.
Idegen voltam, s nem fogadtatok be.
Nem volt ruhám, s nem ruháztatok föl.
Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek meglátogatni.

Erre azok is megkérdezik:

– Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan?

Mire majd ezt feleli:

– **Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek!**

Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.

Jézus fölfogását így is lehet megfogalmazni:

Aki bármilyen rászorulóval szemben **elmulasztja**
az irgalmasság cselekedetét,
az magával Jézussal szemben irgalmatlan!

Aki dicsekvésből gyakorolja az irgalmat, nem Jézusért teszi:

– **Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja bal kezed, mit tesz a jobb. Így alamizsnád titokban marad, és Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz! (Mt 6,3)**

KISLEXIKON

Alamizsna. – Adomány, amellyel segítünk a rászorulón. Ez lehet pénz, élelem, ruha vagy bármi más.

A szeretet a keresztény ember ismertetőjele.

A szeretet cselekedetekben nyilvánul meg,
nem érzelmekben.

Ha valakit szeretek, azt teszem, **ami neki jó!**

Jézus a szeretetnek ezt a mércéjét állította föl:

„Úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket!”

Szent János apostol és evangélista

Keresztelő Szent János tanítványa volt, de annak tanúságtétele után azonnal Jézushoz csatlakozott. Testvérével Jakabbal, és Péterrel együtt ők voltak a kitüntetett apostolok. Ők láthatták a megdicsőült állapotban mutatkozó Jézust a hegyen, s ők voltak közel, amikor Jézus vért izzadt. János és Jakab Zebedeus fiai voltak. Anyjuk a többi jámbor asszonnyal együtt szolgálta Jézust vándorútjain.

Önmagáról így ír az evangéliumban: „A tanítvány, akit Jézus szeretett.” Követte Jézust a főpap udvarába, s végül a kereszting. Ott Jézus rábízta édesanyját: „Íme, a te anyád!” Szűz Mária halála után Kiszáziába ment, s Efezus püspöke lett. Ott írta meg evangéliumát 95 táján. Közel száz éves lett.

Így sokáig tanúskodhatott Jézusról egy élő apostol.

Domiciánusz császár üldözése idején **száműzték Patmosz** szigetére. Ott volt része azokban a látomásokban, amelyeket a Jelenések Könyvében leírt.

Ellenőrizhetetlen hagyomány szerint **forró olajba** tették, amely azonban nem ártott neki. Természetes halállal halt meg, ahogyan azt Jézus megjövendölte neki.

16. MINDENBEN GYŐZZÖN A SZERETET

1. VERSENGÉS LEHET, DE CSAK A SZOLGÁLÓ SZERETETBEN

Jézus egy vándorútról hazatérve megkérdezte tanítványait:

– Miről beszélgettek az úton?

Hallgattak, mert egymás közt arról tanakodtak az úton, **hogy ki a nagyobb közülük.**

Jézus leült, odahívta a tizenkettőt, és így szólt:

– **Ha valaki első akar lenni,** legyen a legutolsó, mindenkinek a szolgája! (Mk 9,33)

Sokan azért képzelik, hogy ők az elsők, mert a maguk hibáját nem veszik észre. Ezeknek szól Jézus figyelmeztetése:

– **Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre?** (Mt 7,3)

Jézus így adja meg az emberi együttélés **arany szabályát:**

– **Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük!** (Mt 7,12)

Működése végén már magasabb mércét állít föl:

– **Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást!** (Jn 14,34)

2. ISTEN „NEM ÁLL SZÓBA“ AZZAL, AKI HARAGOT TART

Jézus így tanított:

– Ha ajándékot akarsz az oltáron följánlani, és ott eszedbe jut, hogy embertársadnak van valami panasza ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki embertársaddal, aztán térj vissza, és ajánld föl ajándékodat! Ellenfeleddel szemben légy békülékeny! (Mt 5,23-25)

3. A MEGBOCSÁTÁS IS SZERETET

Jézus így tanított minket imádkozni:

– Bocsásd meg a mi vétkeinket, amiképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

Péter egyszer megkérdezte Jézust:

– Ha vét ellenem embertársam, **hányszor kell neki megbocsátanom?** Talán hétszer?

– Nem hétszer, hanem hetvenhétszer! – Vagyis mindig (Mt 18,21)
A szívtelen szolgáról szóló példabeszéd (Mt 18,23).

Egy király elszámoltatta szolgálát. Egyik szolgálója tízezer talentummal tartozott neki.

Egy talentum kb. 40 kg. – Ha csak ezüstben számoljuk, milliókról volt szó.

Mivel nem volt, miből megfizetnie, a király megparancsolta, hogy adják el feleségével és vagyonával együtt. A szolga leborult előtte és úgy kérte:

– Légy türelemmel irántam, s mindent megfizetek neked.

Az úr megkönyörült a szolgán, szabadon engedte, s adósságát is elengedte. Amikor kiment a szolga, találkozott egy másik szolgálával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, elkezdte fojtogatni, és követelte:

– Add meg, amivel tartozol!

Az leborult előtte, és kérlelte:

– Légy türelemmel irántam, mindent visszafizetek neked.

De ő nem engedett, hanem börtönbe vetette. – Amikor az úr ezt megtudta, maga elé hívatta a szívtelen szolgát és így szólt hozzá:

– Te gonosz szolga! Kérésedre minden adósságodat elengedtem. Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, ahogy én is megkönyörültem rajtad?

Ezzel az úr haragjában átadta a poroszlóknak, amíg meg nem fizeti mind, amivel tartozott.

Jézus így magyarázta meg a példabeszéd értelmét:

– **Így tesz mennyel Atyátok is veletek, ha mindegyitek meg nem bocsát szívből embertársainak.**

A példabeszéd kétféle tartozását összehasonlítva az is kitűnik, hogy milyen jelentéktelen az a sértés, amit egymásnak kell megbocsátanunk, ahhoz képest, amit Isten bocsát meg nekünk.

4. AZ ERŐSZAKOT AZ ENGEDÉKENY SZERETET GYŐZI LE

– Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért! Én pedig ezt mondom nektek: **Aki megüti jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is!** (Mt 5,38)

Ez nem gyávaság, hanem hősieles szeretet. Ezt úgy kell érteni, ahogy Jézus bemutatta.

– **Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért. Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok? És ha csak barátaitokat köszöntitek, mi különöset tesznek? Nem így tesznek a pogányok is?** (Mt 5,44)

**„Legyetek tökéletesek,
mint mennyel Atyátok tökéletes!”**

– mondotta Jézus (Mt 5,48. Vö. Lk 6,36)
Nem lehetünk oly szentek, mint az Isten,
Nem lehetünk csodatevők, mint az Isten. — De
**tudunk mindig újból megbocsátani,
mint az Isten!**

Miben áll a keresztény bosszú?

A keresztény ember úgy „szégyeníti meg” ellenségét,
hogy jól tesz vele, ha erre alkalom adódik.

Szent Márk evangélista

Szent Márk édesanyjának nagy háza volt Jeruzsálemben. Ebben egy tágas terem állt a keresztények rendelkezésére összejövetelek céljára. Itt gyűltek össze a hívek akkor is, amikor a fogoly Péterért imádkoztak.

Szent Márk résztvett az apostoli vándortérítésben. Először Szent Pál útítársa volt, később Ciprus püspöke lett. Aztán Rómába került, ahol Szent Péter segítőtársa volt. Evangéliuma azt a tanítást tükrözi, amelyet Szent Péter hirdetett.

17. A FÖLD CSAK IDEIGLENES HAZÁNK, VÉGLEGES OTTHONUNK A MENNYBEN VAN

1. AZ ESZTELEN GAZDAG (Lk 12,16)

Jézus egyszer ezt a példabeszédet mondta:

Egy embernek bőséges termést hozott a földje. Így okoskodott: Mit tegyek? Nincs, hova gyűjtenem a termésemet. Tudom már, mit teszek: Lebontom csűreimet, és nagyobbakat építek. Oda gyűjtöm majd a termést és minden vagyonomat. Aztán majd elégedetten mondom magamnak: Ember, van annyi, hogy sok évig elég. Pihenj, egyél, igyál, s élj jól! – Ám az Isten így szól hozzá:

– **Esztelen! Még az éjjel számon kéri tőled lelkedet! Amit gyűjtöttél, kire marad?**

Így jár az, aki vagyont halmoz föl magának, **ahelyett, hogy Istenben gazdagodnék.**

**„Mi haszna van az embernek, ha az egész
világot megszerzi is, de a lelke kárát vallja? –
mondotta Jézus (Mt 16,26).**

Szent Ignác ezzel a mondással vezette a
szentség útjára Xavéri Szent Ferencet.

2. A TALENTUMOKAT KAMATOZTATNI KELL! (Mt 25,14)

Jézus ezt a példabeszédet mondta:

Egy ember idegenbe készült, összehívta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak egyet, – kinek-kinek rátermettsége szerint.

Hosszú idő elteltével megjött a szolgák ura, és számadást tartott. Jött az, aki öt talentumot kapott:

– Uram, nézd, másik ötöt nyertem rajta.

– Jól van, te hűséges, derék szolga, – szólta ura. – Minthogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: **Menj be urad örömébe!**

Aki két talentumot kapott, szintén szerzett hozzá még kettőt. Mivel képességei szerint dolgozott, ugyanazt a jutalmat kapta, mint az első: **Menj be urad örömébe!**

A harmadik nem kamatoztatta azt az egy talentumot sem.

– Te mihaszna, lusta szolga! – kiáltott rá ura. Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok oda annak, akinek tíz talentuma van. **Mert annak akinek van, még adnak, hogy bőven legyen neki. Akinek meg nincs, attól még amiye van is, elveszik. Ezt a mihaszna szolgát pedig vessétek a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.**

Isten elvárja tőlünk, hogy képességeink és lehetőségeink szerint jót tegyünk. Vagyonunkkal és munkákkal segíthetünk azokon, akik ránk szorulnak. – Így gyűjtünk „égi kincset“.

3. AKI ELMULASZT JÓT TENNI, ÖRÖKRE ELVESZHET

A dúsgazdag és a szegény Lázár példabeszéde (Lk 16,19).

Volt egy gazdag ember. Bíborban járt, és mindennap nagy lakomát rendezett. Volt egy Lázár nevű koldus is. Ez ott feküdt a kapuja előtt tele fekéllyel. Örült volna, ha jóllakhat abból, ami a gazdag ember asztaláról hulladékként lekerült. De csak a kutyák nyalogatták sebeit.

Történt, hogy a koldus meghalt, és Ábrahám, meg a szentek társágába került, tehát a mennyországba. Meghalt a dúsgazdag is, és a pokolba jutott. Kínjai közt fölkiáltott Ábrahámnak: Küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét a vízbe mártva hűsítse nyelvemet! Iszonyúan gyötrődöm a lángokban.

Ne felejtjük el, hogy ez csak példabeszéd. A pokolból nem lehet a mennybe látni.

A dúsgazdag elmulasztotta a lehetőséget, amelyet a vagyon nyújtott neki: segíthetett volna a nyomorgókon, de nem tette. Isten ítélőszéke előtt „szegényen“, égi kincsek nélkül jelent meg. Sorsa: sírás és „fogcsikorgatás“.

4. HOGYAN LEHET FÖLDI VAGYONT ÉGI KINCCSÉ VÁLTOZTATNI?

Jézust egyszer megkérdezte egy **gazdag ifjú**:

- Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?
- Tartsd meg a parancsokat! – válaszolta Jézus.

Az ifjú kijelentette:

- Azokat megtartottam. Mit kell még tennem?

Jézus ránézett, és **megkedvelte. Ezért bízta:**

– Menj, add el, amid van, **oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz az égben.** Aztán gyere, és tarts velem!

Ennek hallatára az leverten távozott, mert nagy vagyona volt (Mt 19,16; Mk 17; Lk 18,18).

A HEGYI BESZÉDBEN Jézus ezt mondta:

– **Ne gyűjtsetek magatoknak kincset a földön, ahol moly rágja és rozsdá marja, s ahol ellopják a tolvajok. A mennyben gyűjtsetek kincset, ahol nem rágja moly és nem marja rozsdá, s ahol nem lopják el a tolvajok! (Mt 6,19)**

KISLEXIKON

Bűn-e a gazdagság? – A gazdagság nem bűn. Jézusnak is voltak gazdag barátai és hívei, mint Lázár, Nikodémus, Márk családja, stb. – Csak nem szabad elfelejteni, hogy a gazdagsággal milyen kötelesség jár.

Volt-e, aki szétosztotta vagyonát a szegények közt? – Igen, rengetegen! Híres lett ezek közül: Szent Antal remete, Szent Paula és lánya Szent Paulina, Szent Pammachiusz, Szent Gergely pápa. Ezek majdnem mind dúsgazdagok voltak. Még többen vállalták a szegénységet Jézusért, bár nem oszthatták szét a vagyont, mivel a családé volt: hercegek, grófok és trónörökösök, stb.

Mindenki **oda gyűjti** a kincseit,
ahol végleg le akar telepedni.
Végleges otthonunk a mennyország lesz!

A gazdagság veszedelme

Amikor Jézus látta, hogy a gazdag ifjú nem követi tanácsát, így szólt: „Mily nehéz bejutni a gazdagnak az Isten Országába. **Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten Országába.**“ A tanítványok megdöbbenek, és azt kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?“ Jézus rájuk nézett, és így szólt: „Embernek ez lehetetlen, Istennek azonban minden lehetséges.“ (Mt 19,21; Mk 10,23; Lk 18,24)

A talentumok kamatoztatása

Nem minden ember képes egyforma értéket alkotni. Ez ugyanis tehetségétől és lehetőségeitől függ. Mégis **mindenkiben van valami, amivel szebbé teheti embertársai életét.** Akinek több tehetsége és lehetősége van, attól többet vár az Isten.

A gazdagok igazságossággal és jótékonyssággal kamatoztatják Isten-nél a vagyonukat.

A munkaadók igazságos fizetéssel, emberséges bánásmóddal.

A tudósok fölfedezésekkel és találmányokkal.

A mérnökök azzal, hogy gyárat, üzemeket terveznek, vezetnek.

Az orvosok azzal, hogy gyógyítanak, szenvedést enyhítenek.

A papok Krisztus lelki kincseit osztogatják.

A munkás és paraszt végrehajtja a szakemberek terveit. Munkás nélkül hiába terveznének.

A költők és a művészek, meg az írók – műveikkel.

**A tehetség kamatoztatása Isten előtt csak akkor érték,
ha jóra és nem rombolásra használják.**

Tudomány és művészet címén nem szabad az ember testi
vagy lelki életében kárt tenni!

Szolgálja az emberiség valódi javát!

Egy fajta lehetősége minden embernek van:

eltérni vagy megsegíteni embertársait.

Ettől máris szebb lesz az élet a földön.

Elássa talentumát: A tehetséges, de henyélő ember.

A gazdag, aki senkivel sem tesz jót.

A munkás, aki rossz munkát végez.

A rossz munka miatt: kisiklik a vonat, leszakad a cipő talpa, rossz a csap, nem zár az ablak, stb.

Neked is így dolgozzanak? — Ugye, nem akarnád . . .

Hogyan is mondta Jézus? — „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük“!

Gyakori kérdés

Hogyan lehetséges az, hogy egyeseknek jól megy sora, pedig nem **törődnek Istennel**, evangéliummal?

Jézus **nem ígért** követőinek gazdagságot, jólétet, egészséget. A jó keresztények és a vallástalanok között egyaránt vannak gazdagok és szegények, szerencsések és szerencsétlenek.

Jézus **azt ígérte**, hogy ha tőle tanulunk, ha őt követjük, megtaláljuk lelkünk nyugalalmát (Mt 11,29). **Ha valaki még sem találta meg lelkének nyugalalmát**, akkor

vagy nem értette meg Krisztust,

vagy még nem sikerült neki a Krisztus-követés.

Az egyik ember fölakasztja magát, mert elvesztette a vagyonát, a másik — mint pl. Kapisztrán Szent János — vagyona elvesztése után teljesebb Krisztus-követésre vállalkozik, s szentté válik. — Nagyon sok ember **értelmetlennek találja életét**, pedig mindene megvan, csak Krisztusa nem.

Pedig ez csak az evilági élet.

A döntő az, hogy milyen lesz az **örök életünk**. Szem nem látta, fül nem hallotta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik.

18. JÉZUS BIZONYSÁGOT TESZ ISTENSÉGÉRŐL

Ha Jézus azzal kezdte volna működését, hogy kinyilvánítja istenségét, mindjárt megkövezték volna. Ezért — Jézus csak fokozatosan nyilvánkoztatta ki önmagát.

1. ISTENI HATALMA VAN A BÜNÖK MEGBOCSÁTÁSÁRA

A béna meggyógyítása (Mk 2,1; Lk 5,17).

Egyik vándorútja után Jézus visszatért Kafarnaumba. Mihelyt elterjedt a híre, hogy otthon van, annyian összejöttek, hogy még az ajtó

előtti téren sem fértek el. Hirdette nekik az evangéliumot. Közben hoztak egy bénát. Négyen cipelték. Mivel a tömegtől nem tudták eléje vinni, a tetőnyíláson keresztül bocsátották le eléje a hordágyat, amelyen a béna feküdt. Hitük láttán Jézus így szólt a béhoz:

– Fiam, bűneid bocsánatot nyertek.

Néhány ott ülő frástudó azt gondolta magában:

– Hogy beszélhet ez így? Káromkodik! **Ki bocsáthatja meg a bűnt más, mint Isten?**

Jézus rögtön belelátott gondolataikba, s így szólt:

– Miért gondoltok ilyeneket magatokban? – Mi könnyebb? Azt mondani a bénának: Bűneid bocsánatot nyertek, – vagy azt mondani: Kelj föl, fogd az ágyadat, és menj! – Tudjátok hát meg, hogy az Emberfiának **van hatalma** a földön a bűnök megbocsátására. Ezzel odafordult a béhoz:

– Kelj föl, fogd ágyadat, és menj haza!

Az fogta a hordágyat, és elment.

Jézus úgy művelte csodáit, mint aki minden hatalom birtokában van. Így mondta: Kelj föl! Láss! Tisztulj meg!

2. SAJÁT FÖLTÁMADÁSA LESZ ISTENSÉGÉNEK LEGFÖBB BIZONYÍTÉKA

A templomi árusok kiűzése (Mt 21,12; Jn 2,13).

A zsidók húsvétjának közeledtével Jézus fölment Jeruzsálembe a templomba.

A földött oszlopsorokkal tagolt udvarok a templom részét képezték. A külső udvarba nem-zsidók is beléphettek. De ez is szent hely volt s a templom része.

A templomudvarban áldozati állatokat árusítottak, és itt folyt a pénzváltás. A templomperselybe ugyanis csak zsidó pénzt volt szabad be-
dobni.

Jézus kötélből **ostort font**, az árusokat kiűzte, a pénzváltók asztalait feldöntötte. Ezt kiáltotta feléjük:

– **Írva van: Az én házamat az imádság házának fogják nevezni, ti pedig latrok barlangjává teszitek.** (Mt)

A galambárusoknak ezt mondta:

– Vigyétek innét ezeket! Ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!

A zsidók számonkérték tőle:

– Miféle csodajelel mutatsz, hogy ezt mered tenni?

Jézus ezt válaszolta:

– **Bontsátok le ezt a templomot, és harmadnapra fölépítem!**

Jézus az ő testének „templomáról” beszélt: föltámadását ígérte jelként.

3. „ÉN ÉS AZ ATYA EGY VAGYUNK!”

Egy alkalommal Jézus a tömeggel vitázott. Eközben kijelentette: **„Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok!”** (Jn 8,58) – Vagyis ő már Ábrahám előtt létezett. – Meg akarták kövezni érte.

Egy másik alkalommal megkérdezték tőle:

– Meddig tartasz még bizonytalanságban minket? Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk nyíltan!

Jézus kijelentette:

– Én és az Atya egy vagyunk!

Újra köveket ragadtak, hogy megkövezzék. Jézus erre megkérdezte tőlük:

– Melyik jócselekedetemért akartok megkövezni?

Fölháborodva válaszolták:

– Nem jótettedért kövezünk meg, hanem a káromlásért: azért, hogy ember létedre Istenné teszed magad! (Jn 10,24)

Mentségükre szolgáljon: még nem tudhatták, hogy Isten három személy.

Akkor nem kövezték meg Jézust, mert még nem jött el halálának ideje. Amikor itt volt az idő, – fogolyként a főtanács előtt – nyíltan kijelentette, hogy ő Isten. E kijelentéséért ítélték halálra.

Föltámadásával bebizonyította, hogy igazat mondott.

KISLEXIKON

Ki bocsáthat meg bűnt? – Jézus kifejezetten azért gyógyította meg a bénát, hogy bebizonyítsa bűnbocsátó hatalmát, amelyet az írástudók is isteni hatalomnak tekintettek.

Nem saját hatalommal. – Az apostolok megkapták a bűnbocsátó, sőt a csodatevő hatalmat is. Egyiket sem gyakorolták azonban a saját nevükben, saját hatalommal, – mint Jézus tette.

Jézus személyében Isten járt köztünk.

Jézus személyében Isten **szeretete** sugárzott felénk!

Jézus tanításában Isten **üzent** nekünk.

Gyógyításában és bűnbocsánatában

Isten **irgalma** áradt felénk!

Egykorú pogány és zsidó írók Jézusról

Tacitus, Plinius és Svetonius **római írók** voltak, akik az őskeresztények korában éltek. Írnak Krisztusról, illetve a keresztényekről. Josephus Flavius (38–105) zsidó történétíró megemlékezik könyvében Keresztelő Jánosról, meg Jakabról, akit úgy emleget, mint aki „Jézusnak, akit Krisztusnak mondanak”, testvére.

A legrégebb **rabbínista** (vagyis rabbiak által írt) **könyvek** ellenfélként tanúskodnak Jézusról, Szűz Máriáról és az apostolokról. E könyvek szerint Jézus **csodákat** művelt, kijelentette, hogy ő **Isten Fia**, s az Írást másként magyarázta, mint Izrael bölcsei (vagyis az Írástudók). **Keresztrefeszítésének** napja is megegyezik az evangélium leírásával.

19. JÉZUS ELLENSÉGEI NEM HIÚSÍTHATTÁK MEG ÜDVÖZÍTŐ TERVÉT

1. AZ ÍRÁSTUDÓK

Az írástudók megvetették Jézust, mivel nem járt magas iskolába. Haragudtak rá, mert másként értelmezte a Szentírást, mint ők. Jézus másként tanított az Isten Országáról, a felebaráti szeretetről és a szombatról. Legnagyobb részük farizeus volt.

2. A FARIZEUSOK

A farizeusok a legvallásosabb embereknek számítottak Zsidóországban. Ez egy vallási irányzat volt. Külsőségeiben kínos pontossággal tartották be vallásuk előírásait. Három pontban foglalhatjuk össze, hogy miért haragudtak Jézusra:

a) **Amiért Jézus, szerintük, gyakran megszegte a szombatot.**

Az elsorvadt kezű ember meggyógyítása (Lk 6,6-11).

Egy szombaton Jézus bement a zsinagógába, és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze el volt sorvadva. Az írástudók és a farizeusok figyelték, vajon gyógyít-e szombaton, hogy legyen alapjuk vá-

dat emelni ellene. De ő belelátott gondolataikba, azért így szólt az el-sorvadt kezű emberhez:

— Állj föl, és gyere ide a középre!

Az fölállt, és odament. Jézus odafordult hozzájuk:

— Kérdem tőletek, szabad-e szombaton életet menteni?

Ezzel végignézett rajtuk, aztán így szólt az emberhez:

— Nyújtsd ki a kezedet!

Az szót fogadott, és meggyógyult a keze. — A **farizeusok** és az írás-tudók **esztelen haragra** gerjedtek.

b) Haragudtak, **amiért Jézus Istennek mondta magát.**

— Az Emberfia ura a szombatnak, — mondotta Jézus. A szombat az Úr napja. Tehát Jézus Istennek vallotta magát.

Láttuk, hogy Jézus máskor is Istennek vallotta magát.

c) Haragudtak Jézusra, **amiért nyíltan korholta őket.**

Amikor Jézus látta, hogy a farizeusok és írástudók konok ellen-ségeivé váltak, nyíltan megmondotta:

— Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! **Fehérre meszelt sírokhoz hasonlítok**, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak undoksággal. Így ti is kívülről igazaknak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és gonosszággal (Mt 24,27).

Az imát, a böjtöt és az Úr napját **megtartották, de elhanyagolták** a legfontosabbat: az igazságosságot és az irgalmat (a szeretetet). — (Mt 23,23-24)

Ezért mondta Jézus:

— **Ezt meg kell tartani, azt nem szabad elhagyni!**

— Ti vak vezetők! A szűnyogot kiszűritek, a tevét meg lenyelitek! (Mt 24,21)

Vagyis kényesen vigyáztok a kisebb dolgokra, a legfontosabbra nem ügyeltek.

3. A SZADDUCEUSOK

A szadduceusok nem hittek a túlvilágban, tagadták a föltámadást. Jól akartak élni. Ezért a rómaiakkal együtt működve kezükben tartot-ták a politikai hatalmat. A főpapok is szaduceusok voltak. **Nyugta-lanította őket, hogy a nép Messiásnak tekintette Jézust. A Messiás-**

tól az ország Róma ellenes felkelést várt. A főpapok tudták, hogy ez nem sikerülhet, s hogy akkor elpusztul az ország. Ezért mondta **Kalfás főpap**:

— Jobb, ha egy ember hal meg a népért, mintsem hogy az egész nép elpusztuljon (Jn 11,50).

4. CSAPDÁT ÁLLITANAK JÉZUSNAK

Az adópénz (Mt 22,15).

A farizeusok és a szadduceusok együtt járultak Jézus elé. Álnok szándékkal így szóltak hozzá:

— Mester, tudjuk, hogy igazat mondasz. Mondd meg hát nekünk: Szabad-e adót fizetnünk a császárnak vagy nem szabad?

Jézus átlátott álnokságukon, ezért így válaszolt:

— Képmutatók! Mutassátok az adópénzt!

Átnyújtottak neki egy dénárt. Ekkor megkérdezte tőlük:

— Kinek a pénze és fölirata ez?

— A császáré! — felelték.

Erre azt mondta nekik:

— **Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené!**

Azok annyira meglepődtek, hogy eloldalogtak.

A templomadót csak zsidó pénzben fizették, az állami adót pedig római pénzben. — A zsidó nép vezetői ürügyet kerestek, hogy Jézust bevádolhassák császárellenes izgatással. Jézust nem sikerült törbe csalni, megmaradt azonban a messiási cím, melynek ürügyén bevádolhassák. A messiás szó tulajdonképpen királyt jelentett.

5. JÉZUST ADDIG NEM TUDTÁK ELFOGNI, AMÍG Ő MAGA NEM AKARTA

Jézus egyszer a tömeg előtt kijelentette:

— **Én ismerem az Atyát, mert tőle vagyok és ő küldött.**

Erre el akarták fogni, de senki sem vetett rá kezet, mert még nem érkezett el az órája (Jn 7,29). Pedig már halálra keresték (Jn 7,25).

Amikor katonákat küldtek elfogatására, egyikük sem mert kezet emelni rá, mert lenyűgözte őket Jézus egyénisége. Parancsnokuk előtt így védekeztek:

— Még sohasem beszélt úgy ember, ahogyan ez beszél (Jn 7,46).

Jézus — hatalmának tudatában — kijelentette:

— **Életemet nem veszi el tőlem senki, magam adom oda, mert van rá hatalmam, hogy odaadjam, és van rá hatalmam, hogy visszavegyem (Jn 10,18).**

Nyíltan tanfított azután is, miután már elhatározták halálát.

6. ELLENSÉGEI SOHASEM HIÚSÍTHATJÁK MÉG JÉZUS ÜDVÖZITŐ SZÁNDÉKAIT

Hogy mennyire tehetetlen a gonoszság Istennel szemben, az abból is látszik, hogy amikor azt hitték, hogy Jézust a kereszten megsemmisítették, **akkor valósították meg Isten üdvözítő tervét**, a megváltást.

Ha az egész nép nem fogadta

is el Messiásnak, mégis ebből a népből kerültek ki az apostolok és az első hívek. **Jézus velük alapította meg Egyházát**, üdvözítő művének folytatóját.

Az üldözésektől az Egyház megújul, megtisztul.

Mint a vihartól megtépett fa:

a száraz ágak letörnek, az életerősek lombosodnak.

Jeruzsálem pusztulása

Kaifás főpap azért kívánta Jézus halálát, nehogy a rómaiak elpusztítsák az országot. Később Jeruzsálem éppen azért pusztult el, mert nem Jézusra hallgatott a zsidóság zöme, hanem az ál-messiásokra, akik nemzeti alapon hirdettek messiási országot, s kezdtek fölkelést a rómaiak ellen.

Megtorlásul hatalmas római sereg jött, és elpusztította Jeruzsálemet (70-ben) és Zsidóországot.

Jézus megjövendölte ezt:

– Jeruzsálem, Jeruzsálem, hányszor volt, hogy egybe akartam gyűjteni gyermekeidet, ahogy a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de nem akartad. Meglátjátok, elhagyott lesz házatok! (Lk 13,34)

A jeruzsálemi bevonulás alkalmával, amikor a városhoz közeledve megpillantotta a falakat, így szólt:

– Nem hagynak benned követ kövön, mert nem ismerted föl látogatásod idejét (Lk 19,41). – **És megsiratta városát.**

Aki elveti Jézust,

– akár értetlenségből, akár gonoszságból –
csak önmagának árt.

Nem azért, mintha Isten bosszút állana,

hanem azért, mivel **nélküle nem megy!**

20. JÉZUS ELINDUL A SZENVEDÉS ÚTJÁN

1. JÉZUS VISSZATÉR JUDEÁBA, BÁR OTT ÉLETÉRE TÖRNEK

Jézus a Jordánon túl tanított, biztos távolságban azoktól, akik halálra keresték. Itt kapta meg Mária és Márta üzenetét Lázár állapotáról:

— Uram, akit szeretsz, beteg.

Jézus két napig várt, aztán közölte tanítványaival:

— Lázár meghalt. Menjünk vissza Judeába! Elmegyek, és fölébresztem!

Tanítványai figyelmeztették:

— Mester, most akartak ott megkövezni, és újra elmész?

Tamás ekkor így szólt a többiekhez:

— Menjünk mi is, haljunk meg vele együtt! (Jn 11,1-16)

Jézus elől ment, ők pedig **aggódva követték**. Jézus megállt, s megmondta nekik, hogy mi fog vele történni:

— Az **Emberfiát átadják a főpapoknak**. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak. Kicsúfolják, leköpdösik, megostorozzák és megölik, de harmadnapra föltámad (Mk 10,32-34).

Ezután folytatták útjukat Betániába, ahol Lázár meghalt.

2. LÁZÁR FÖLTÁMASZTÁSA (Jn 11,17)

Amikor Márta meghallotta, hogy Jézus közeledik, eléje sietett.

— Uram, — mondotta — ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. De most is tudom, hogy bármit kérsz az Istentől, megadja neked.

Jézus megnyugtatta:

— Föltámad testvéred!

Mire Márta ezt felelte:

— Tudom, hogy föltámad majd a föltámadáskor, az utolsó napon.

Jézus így folytatta:

— **Én vagyok a föltámadás és az élet**. Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog. Hiszed ezt?

— Igen, Uram, — felelte. Hiszem, hogy te vagy a Messiás, az Isten Fia, aki a világra jön.

Márta ekkor elhívta testvérét, Máriát, aztán együtt mentek a sírhoz. Lázár egy sziklasírban volt eltemetve, amelynek nyílását nagy kő zárta el. Jézus szólt nekik:

— Hengerítsétek el a követ!

— Uram, már szaga van, hisz negyednapos, — figyelmeztette Márta.

Jézus szavára mégis elhengerítették a követ. Jézus hangosan beszólt:

— Lázár, jöjj ki! — S a halott kijött.

Lába és keze be volt pólyázva, az arcát meg kendő fődte, ahogy a zsidóknál temetkeztek. Jézus szólt nekik:

Oldjátok föl, hogy tudjon járni!

3. A ZSIDÓ FÓTANÁCS DÖNTÉSE (Mt 26,1)

Lázár föltámasztása után megsokasodtak Jézus hívei. Ezért a zsidó főtanács elhatározta, hogy Jézust csellel elfogják és megölik. Parancsot adtak, hogy ha valaki tudomást szerez hollétéről, jelentse, hogy így elfoghassák (Jn 11,57).

Jézus nem most, hanem a zsidó húsvét alkalmával akart meghalni, s ezért egy időre visszavonult tanítványaival a puszta szélén fekvő egyik városba (Jn 11,53). — **Hat nappal húsvét előtt** visszatért a Jeruzsálem melletti **Betániába**, ahol vacsorát rendeztek neki. Lázár a vendégek között volt (Jn 12,1).

4. BEVONULÁS JERUZSÁLEMBE (Mt 21,1; Jn 12,12)

Vasárnap az ünnepekre fölzarándokolt tömérdek nép hírét vette, hogy Jézus Jeruzsálembe érkezik. Lázár föltámasztása miatt sokan hitték, hogy Jézus a Messiás-király. **Pálmaágakat** szedtek tehát, és **kivonultak eléje**.

Jézus az Olajfák-hegynél megállt, elküldte két tanítványát egy számarért. Elhozták a **szamarat**, ráterítették ruhájukat, ő pedig fölült rá. A nép közül sokan eléje terítették ruhájukat, mások **zöld ágakat** szórtak az útra. Az előtte járó és utána tóduló tömeg így kiáltozott:

— **Hozsanna Dávid fiának!** Áldott az Úr nevében érkező király (Lk 19,38)!

A tömegből néhány farizeus odakiáltott neki:

— Mester, intsd le tanítványaidat!

— Mondom nektek — felelte —, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni (Lk 19,39). — Vagyis: Ezt végre ki kellett mondan! Ez az Igazság!

A menet a templomba vonult.

Jézus **most először** fogadta el nyilvánosan a **Messias** címet. Nehogy azonban földi királyságot várjanak tőle, **nyilvánosan először jelentette ki, hogy a kereszten fog meghalni** (Jn 12,32). Ez a kijelentés megzavarta a tömeget, hiszen a Bibliából úgy tudták, hogy a Messiás örökké megmarad.

Jézus többé nem mutatkozott a tömeg előtt (Jn 12,31-36).

5. JÚDÁS ÁRULÁSA

Júdás hitetlensége akkor kezdődött, amikor Kafarnaumban Jézus a testét kínálta eledelül. Miután Péter kijelentette: „Mi hittünk, és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje!”, Jézus így válaszolt: „Nem tizenkettőtököt választottam ki? De **egyiketek ördög.**” Júdást értette rajta (Jn 6,69-71).

Júdás **tolvaj** volt. Ő kezelte az apostoli közösség pénzét, s eltulajdonította, amit rábíztak (Jn 12,6).

Jézus jeruzsálemi bevonulása nyilvánvalóvá tette, hogy az Isten Országáa nem földi hatalom lesz, s így Júdás **nem remélhetett földi rangot**. Elhatározta, hogy elhagyja Jézust. Előbb azonban keresni akart rajta.

A főpapok keresték a módját, hogyan ölhetnék meg Jézust, de féltek a néptől. **Kerülni akarták a zavargást**. Júdás elment, hogy megbeszélje a főpapokkal meg a templomőrség vezetőivel, hogyan tudná nekik kiszolgáltatni. Ezek örömmel fogadták, és **pénzt ígértek neki**, és pedig harminc ezüstöt. Júdás most már csak a **kedvező alkalmat** kereste, hogy **a nép tudta nélkül** kiszolgáltassa nekik Jézust (Lk 22,1-6).

Jézus mindezt tudta.

KISLEXIKON

Hozsanna. — Zsidó szó. Jelentése: Dicsőség Istennek! Úgy használták, mint mi az „Éljen”-t.

Főtanács. — Zsidóország legfőbb testülete. Törvényt alkottak, és bíráskodtak. Hetven tagja volt, köztük Nikodémus és Arimateai József. A főtanács élén a főpap állt.

Jézus elszántan indult az áldozat útjára.

Ezzel az elszántsággal indultak el később
az apostolok és a századok folyamán
a sokszázezer hithírdető,
készen arra, hogy fölálldozzák magukat
a megváltás művének folytatására.
ÉS TE? Te semmire sem vállalkozol?

21. AZ UTOLSÓ VACSORAI ÁLDOZAT UTÁN MEGKEZDŐDIK A SZENVEDÉS ÁLDOZATA

1. A PÁSZKA

Jézus úgy időzítette halálát, hogy a pászka-vacsora (a zsidó „húsvét”) legyen az utolsó vacsorája. Izrael népe az első pászka alkalmával (Egyiptomban) lett Isten népévé, Jézus pedig új „**vacsorával**“, új **szövetséggel** akart új népet teremteni magának.

Az étel ugyanaz, mint az egyiptomi meneküléskor: kovásztalan kenyér, sült bárány (melynek csontját nem volt szabad megtörni), keserű saláta és mártás.

2. A LÁBMOSÁS

Vendéglátás alkalmával az urak rabszolgáikkal megmosatták vendégeik lábát, de maga a vendéglátó ezt sohasem tette. Ezt az alantas munkát most Jézus maga végezte el.

Jézus fogott egy vászonkendőt, és maga elé kötötte. Aztán vizet öntött egy mosdótálba, majd hozzáfogott, hogy sorra megmossa tanítványainak a lábát (Jn 13,4); majd így szólt:

– Ti Mesternek és Úrnak hívtok, s jól teszitek, mert az vagyok. **Példát adtam, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg. Ha ezt megértitek és megteszitek, boldogok lesztek!** (Jn 13,12-17)

Arra célzott, amit régebben mondott:

– Ha valaki közületek első akar lenni, legyen mindenkinek a szolgája (Mk 10,44).

3. JÉZUS KINYILVÁNÍTTA, HOGY ELÁRULJÁK (Mt 26,21; Jn 13,21)

Vacsora közben Jézus kijelentette:

– Bizony mondom nektek, egyiketek elárul.

Az apostolok erre igen elszomorodtak, és sorra megkérdezték:

– Csak nem én vagyok az, Uram?

János, Jézus mellett lévén, keblére hajolt, és megkérdezte:

– Uram, ki az?

– Az, akinek a bemártott falatot adom.

Júdásnak nyújtotta, akinek utána csak annyit mondott:

– Amit tenni akarsz, tedd meg mielőbb!

A többiek azt hitték, hogy valami megbízatása van, hiszen ő kezelte a pénzt. – Judás pedig elment, és megmondta a zsidó vezetőknek, amit a vacsorán megtudott: Jézus az Olajfák-hegyén a Getszemani-majorban tölti az éjszakát.

4. AZ UTOLSÓ VACSORA – AZ ELSŐ SZENTMISE (Mt 26,26; Lk 22,14)

Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte, odanyújtotta tanítványainak, és így szólt:

– Vegyétek és egyétek, ez az én testem, amelyet értetek adok! (Lk 22)

Aztán fogta a kelyhet a borral, és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik:

– Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új és örök szövetségé, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára!

Végül megparancsolta:

– Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

Mire emlékeztet a szentmise? – Arra, hogy

Jézus életét adta értünk, s nekünk is
kötelességünk életünket adni testvéreinkért (1 Jn 3,16)!

A szentmise nemcsak emlékeztet:

Jézus jelen van, és közbenjár értünk az Atyánál!

Mintha csak ott volnánk a Golgotán . . .

5. JÉZUS BÜCSÚSZAVAI

Ez a tizenegy férfi hűséggel kitartott mellette. Ők egyszer majd tanúi lesznek az egész világon, s életüket adják érte. Szíve telve van szeretettel irántuk. Olvassuk el egyszer részletesen, miként búcsúzik tőlük! (János-evang. 13. fejezet 31. versétől) Íme, néhány részlet:

– Ne nyugtalankodjék szívetek! **Atyám házában sok hely van.** Azért megyek el, hogy helyet készítsek nektek. Ha aztán elmegyek és helyet készítek nektek, újra eljövök, és magammal viszlek benneteket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok. Nem hagylak árván benneteket, hanem visszajövök hozzátok (Jn 14).

– Ti kitarthatatok velem megpróbáltatásaimban. Ezért nektek adom az Országot, mint ahogy Atyám nekem adta, és trónon ülve ítélkezze-tek Izrael 12 törzse felett (Lk 22,28).

Jézus főpapi imájából:

- Atyám, nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól (vagyis a bűntől).
- De nemcsak értük könyörgök, hanem azokért is, akik a szavukra hinni fognak bennem. Legyenek mindnyájan egyek (Jn 17,15).

6. JÉZUS AZ OLAJFÁK-HEGYÉN IMÁDKOZVA KÉSZÜL AZ ÁLDOZATRA

Amióta halálra keresték, Jézus még nem töltötte az éjszakát Jeruzsálemben. Elérkezett az óra: most szinte fölkinálja magát ellenégeinek.

Az utolsó vacsora után Jézus az apostolokkal lement a Kidron patak völgyébe, amelyen át az Olajfák-hegyének tövébe érkezett. Ott egy **Getszemani** nevű **majorba** ment imádkozni, ahogy azt régebben is többször megtette.

Amikor megérkeztek, így szólt apostolaihoz:

- Ūljetek itt le! Én odébb megyek, és imádkozom (Mt 26,36).

Csak Pétert, Jakabot és Jánost vitte magával. Remegni kezdett és gyötrődni. Azt mondta nekik:

– Halálosan szomorú a lelkem. Maradjatok itt, és virrasszatok velem!

Valamivel odébb ment, és leborulva így imádkozott:

– Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely! De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te!

Aztán visszament tanítványaihoz. Azok közben elaludtak bánatukban. Megszólította Pétert:

– Simon, alszol? Még egy órát sem tudtál velem virrasztani? Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! (Mk 14,37)

Visszament imádkozni. Halálfélelem kerítette hatalmába. Verejtéke mint megannyi **vércsepp** hullott a földre (Lk 22,44).

Jézus **szenvedése valódi** volt,

gyötrelme nem volt színlelés.

Így lett példaképünk!

Ugyanígy kell **elvállalnunk** – talán „vért izzadva” –
valamilyen áldozatot:

akár Krisztus iránti hűségből,

akár más miatt szenvedünk . . .

7. JÉZUST ELFOGJÁK

Eközben Judás vezetésével egy csapat érkezett lámpákkal, kardokkal és dorongokkal főfegyverkezve. Judás jelt adott nekik:

– Akit megcsókolok, ő az, őt fogjátok el!

Judás megcsókolta Jézust, és köszöntötte:

– Üdvözlég, Rabbi (Mester)!

– Judás, csókkal árulod el az Emberfiát? – szólta Jézus.

Mikor az apostolok látták, mi készül, megkérdezték:

– Uram, kardot rántsunk ellenük?

Péter le is sújtott a főpap egyik katonájára, de a sötétben csak a jobb fülét találta el. Ezt Jézus azonnal meggyógyította, de figyelmeztette Pétert:

– Tedd vissza hüvelyébe kardodat! Vagy azt hiszed, hogy nem kérhetném Atyámat, s nem küldene 12 légió angyalnál is többet? De akkor hogyan teljesedne be az Írás?

Erre mindenki magára hagyta és elmenekült. Jézust pedig megkötözték, és elhurcolták a zsidó főpap házába.

Az apostolok készek voltak karddal harcolni Jézusért,
Jézus azonban **nem akarja, hogy
fegyveresen harcoljunk érte!**
Azt várja el tőlünk,
hogy **életünkkel tanúskodjunk mellette!**

KISLEXIKON

János apostol Jézus keblére hajolt. – Az akkori szokások szerint valamennyien fekvőhelyre dőlve étkeztek, a bal könyökre támaszkodva. János Jézustól jobbra volt. Ha szólni akart Jézushoz, fejét hátra kellett hajtania, s így Jézus melléhez érhetett. – A festményeken széken ülnek. Ezek nem fényképek. A mai ember különben sem értené, hogy fekűsznek étkezés közben.

„Kerüljön el ez a kehely!” – A „kehely kiívása” máskor is szerepel az evangéliumban. Közismert kifejezés volt akkoriban. Értelme: vállalni a szenvedést, szenvedni.

Légió. – Az ezred római neve.

Emlékeztetőül

„Ti is mossátok meg egymás lábát!”

Szeretni valakit annyit jelent, mint
valakinek szolgálatot tenni.

„Ez az én testem!”

Ez is jele annak, hogy Jézus nem hagy „árván” bennünket.

„Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

A papság az „utolsó vacsora” megismétlésével
állandóan jelenvalóvá teszi Jézus áldozatát.

Az apostolok Jézus szavainak hiteles értelmezői

Az átváltoztatás szavai többféle változatban maradtak ránk: Mátétól, Márktól, Lukácstól, Szent Pál apostoltól (1 Kor 11) és a római misében. Szó szerint összehasonlítva mindegyik másképpen szövegez. A lényeget tekintve azonban **mindegyik változatnak ugyanaz az értelme.**

Pünkösdtől az apostolok voltak Jézus szavának és szándékának **hiteles értelmezői.** Azért vagyunk **apostoli Egyház.**

22. ISTEN FIA AZ EMBEREK HATALMÁBAN

1. A FÓTANÁCS HALÁLRA ÍTÉLI JÉZUST

Mihelyt megvirradt, Kaifás főpap összehívta a zsidó főtanácsot. Bizonyítékot kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítéelhessék.

Halálát előre elhatározták, most csak jogcímet kerestek hozzá. Azt gondolták, hogy Jézus öelöttük nem meri magát Isten Fiának vagy akár Messiásnak vallani, mivel ez biztos halálát jelenti.

Álnokul, mintha az igazságra lettek volna kíváncsiak, így szóltak:

— Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk!

Jézus így válaszolt:

— Ha megmondom is, nem hiszitek el. De az Emberfia mostantól fogva a hatalmas Isten jobbán fog ülni.

Erre vártak, végre „megfogták”. A zsidó szóhasználat szerint ezzel Istennek mondta magát.

Egyszerre közbevágta, maga a főpap is:

- Tehát te vagy az Isten Fia?
- Én vagyok! – felelte. – magatok mondjátok.

A főpap erre megszaggatta ruháját, és fölkiáltott:

- Mi szükség van még tanúkra? Magunk hallottuk a saját szájából, hogy káromkodott. Mi a véleményetek?
- Méltó a halálra! – kiabálták.

Ekkor némelyek leköpdösték, aztán arcát letakarva ököllel verték, és közben kérdezték:

- Találd el, ki az?

Még az őrség tagjai is arcul verték (Lk 22,26 és Mk 14,54).

Jézust megölték, amiért Istennek mondta magát.

Meg kellett halnia, hogy föltámadhasson.

**Így kivégzése tette lehetővé istenségének
bebizonyítását.**

**Még a gonoszság is kénytelen Isten tervét
előmozdítani!**

2. PÉTER HÁROMSZOR MEGTAGADJA JÉZUST

(Mt 26; Mk 14; Lk 22,54; Jn 18)

János apostolnak ismeretsége volt a főpapi házban. Az ő segítségével Péter is bejutott. De már a kapunál megkérdezte a szolgáló:

- Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy?
- Nem vagyok! – felelte.

A katonák az udvar közepén tüzet raktak, és körbe ülték. Péter is közéjük ült. A szolgáló újból szólt:

- Ez is vele volt!
- Asszony, nem is ismerem! – tagadott Péter másodszor.
- De hiszen ott láttalak vele a kertben, – szólalt meg egy katona.
- A beszéded is elárul, hogy galileai vagy!

Péter esküdözni kezdett:

- Nem ismerem azt az embert!

Még ki sem mondta, máris megszólalt a kakas. Jézust ekkor vitték át az udvaron. Megfordult, és rátekintett Péterre. Ekkor Péternek eszébe jutott Jézus jövendölése, aki este azt mondta neki: Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz. Péter kiment az udvorból, és keservesen sírt.

JUDÁS HALÁLA

Amikor Jézust halálra ítélték, Judás megbánta tettét. Visszavitte a pénzt: Vétkeztem, elárultam az igaz vért. Azok azt válaszolták:

– Mi közünk hozzá?!

Erre Judás a harminc ezüstöt beszórta a templomba, aztán elment, és fölakasztotta magát (Mt 27,3).

3. JÉZUS PILÁTUS BÍRÓI SZÉKE ELŐTT

Jézust megkötözve elvitték, és átadták Pilátusnak. Ott vádolni kezdték:

– Megtiltja, hogy adót fizessünk a császárnak. Azt állítja magáról, hogy ő a Messiás-király (Lk 23).

A rómaiak előtt nem volt titok, hogy a zsidók Messiást vártak, aki kiűzze őket.

Pilátus megkérdezte tőle:

– Te vagy-e a zsidók királya?

Jézus így válaszolt:

– Magad mondod. De az én országom nem ebből a világból való. Ha ebből a világból volna országom, harcra kelnének szolgálaim, hogy ne kerüljek a zsidók kezére.

– Tehát király vagy te? – szólt közbe Pilátus.

– Igen, király vagyok. Azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról.

Így nem beszél egy lázadó. Pilátus a zsidókhoz fordult:

– Én nem találtam semmiben bűnösnek!

De azok erősködtek:

– Tanításával föllázítja a népet Galileától Judeáig.

Amikor Pilátus megtudte, hogy Jézus Galileából, Heródes ország-részből való, elküldte őt Heródeshez, aki a húsvéti ünnepekre Jeruzsálembé érkezett (Jn 10,53; Lk 23,4-7).

4. JÉZUS HERÓDES ELŐTT

Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Régóta szerette volna látni. Sokat faggatta, de Jézus nem méltatta feleletre. Heródes udvarával együtt gúnyt üzött belőle, aztán visszaküldte Pilátushoz (Lk 23,8).

5. JÉZUS ÉS BARABBÁS

Amikor Jézust ismét Pilátus elé állították, a helytartó kijelentette:
– Ezt az embert nem találtam vétkesnek, és Heródes sem.

Szokás volt, hogy a nép húsvétkor kérhette egy fogoly szabadonbocsátását. Volt Pilátusnak egy Barabbás nevű foglya, aki lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe. Pilátus megkérdezte a népet:

– Kít bocsássak szabadon: Jézust vagy Barabbást?

A főtanácsnak nem volt nehéz Jézus ellen hangolni a népet. Elég volt tudatni velük, hogy Jézus Istennek mondta magát. Egy zsidó szemében ennél nagyobb bűn nincs is. Kiáltozni kezdtek tehát:

– Bocsásd szabadon Barabbást!

– És Jézussal mi legyen? – kérdezte.

– Vesszen el! Keresztre vele!

– De hát mi rosszat tett? Semmi vétket nem találtam benne! Megfenyitem, és szabadon bocsátom.

Azok tovább kiáltoztak, s egyre elszántabban üvöltöttek:

– Keresztre vele! (Lk 23,17)

6. JÉZUST MEGOSTOROZZÁK, ÉS TÖVISSEL KORONÁZZÁK

Külön büntetésként is alkalmazták a megostorozást, de keresztre feszítés előtt ezt nem mulasztották el a rómaiak. Olyan kegyetlenül csinálták, hogy sokan belehaltak. Pilátus megostoroztatta Jézust.

Az ostorozás után a római katonák szívesen ütöttek csúfot a „zsidó királyból”. Tövisszörűt tettek a fejére – korona gyanánt. Katonai bíborköpenyt terítettek a vállára – királyi köpeny helyett. Kezébe nádszálat adtak jogar helyett. Majd térdet hajtottak előtte, és gúnyolódva mondták:

– Üdvözlégy, zsidók királya!

A fejét náddal verték, közben leköpdösték (Mt, Mk, Lk).

7. PILÁTUS HALÁLRA ÍTÉLI JÉZUST

Pilátus Jézust, úgy ahogy volt, töviskoronával és bíborpalástban, a nép elé állította:

– Ime, az ember!

Azt akarta mondani: Nézzétek ezt a megkínzott, megalázott embert. Elégedjetek meg ezzel. Hagyjátok élni, amúgyis ártatlan.

Mihelyt meglátták, elkezdtek kiabálni:

– Keresztre vele! Meg kell halnia, mert Isten Fiává tette magát!

Pilátus erre újból kihallgatta Jézust, és újból szabadon akarta bocsátani. A zsidók azonban fenyegetőztek:

– Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja. Mert aki királlyá teszi magát, ellene szegül a császárnak.

Pilátus megijedt, féltette jó állását. A birói székbe ült, és halálra ítélte Jézust (Jn 19,1-16).

A per folyamán Pilátus ötször jelentette ki, hogy Jézus ártatlan, végül mégis halálra ítélte.

Pilátus vizet hozatott, s a nép szeme láttára megmosta kezét, közben ezt mondta:

– Ennek az igaz embernek vére ontásában én ártatlan vagyok!

Erre az egész tömeg zúgta:

– Vére rajtunk és fiainkon! (Mt 27,24)

Vagyis: Vállaljuk a felelősséget!

A per folyamán mindenki izgatott volt, csak Jézus maradt nyugodt.

– Pilátus látszik a legrokonszenvesebbnek, pedig az ő bűne volt a legnagyobb: Tudta, hogy Jézus ártatlan. A gyávaság nem mentség!

KISLEXIKON

„Isten jobbján ülni.” – Ez Dániel könyvében egy jelképes látomásnál szerepel, amelynek alapján ez a kifejezés egyértelműleg azt jelenti, hogy Jézus Istennek vallja magát.

A főpap megszaggatta ruháját. – Hithű zsidók még ma is megteszik a gyász vagy a méltatlankodás jeleként.

Passió. – Latin szó, amelynek jelentése: szenvedés. Jézus szenvedéstörténetét nevezzük így. A Máté-passió annyit jelent, hogy Máté leírása szerint olvassuk Jézus szenvedéstörténetét.

Nagyhét. – A nagy események hete: virágvasárnaptól húsvétig. Ezen a héten van a **három szent nap**: nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat.

Sem Pilátus, sem a zsidók

nem voltak elsődleges okai Jézus szenvedésének.

Nem őket kell gyűlölnöm, hanem a bűnt!

A mi bűneink voltak a gyilkosok!

Jó lenne erre gondolni, amikor a bűn gyönyöre kísért!

23. JÉZUS BEMUTATTA ÉRTÜNK A KERESZTÁLDOZATOT

1. JÉZUS KERESZTÚTJA

Miután Pilátus halálra ítélte Jézust, ismét a saját ruhájába öltöztették, vállára tették a keresztet, és elindultak a vesztőhelyre. A megkínzott Jézus roskadozott a gerenda súlya alatt. Ezért egy arra menő embert, a cirenei Simont kényszerítették, hogy vigye. A városfalaktól nem messze volt egy szikladomb, amelyet Golgotának hívtak. Ide tartottak (Lk 23,26).

2. JÉZUST KERESZTRE FESZÍTIK

Midőn a Golgotára értek, tagjait kifeszítve rászegezték Jézust a keresztre. Ruháit a kivégző osztag katonái kapták meg. Köntösére sorot vetettek, hogy kié legyen. Feje fölé táblát szegeztek, amelyre Pilátus három nyelven ráíratta Jézus „bűnét”: Názáreti Jézus a Zsidók Királya.

Vele együtt két gonosztevőt is fölfeszítettek (Jn 19,17-24).

3. JÉZUS A KERESZTRE FESZÍTVE MEGHALT ÉRTÜNK

Ellenségei gúnyolódva mondták:

– Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről, s akkor hiszünk!

Jézus nem válaszolt, nem közölte velük, hogy ennél nagyobb csodát művel majd föltámadásával.

Jézus imádkozott ellenségeiért:

– **Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek.**

A vele fölfeszített gonosztevők (latrok) is csúfolták. A jobb lator, amikor látta, hogy Jézus hogyan viselkedett, megváltozott, s hitt. Most rászólt társára:

– Mi legalább tetteink méltó jutalmát kapjuk. De ez nem csinált semmit!

Aztán Jézushoz fordult:

– Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljön uralmad!

Jézus ezt válaszolta neki:

– **Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.**

Jézus keresztje alatt ott állt anyja, néhány jámbor asszony és János apostol. Jézus édesanyjáról akart gondoskodni. Azért így szólt hozzá:

– **Asszony, nézd, a te fiad!**

Aztán Jánoshoz szólt:

– **Nézd, a te anyád!**

Attól fogva házába fogadta őt János (Jn 19,25), vagyis gondoskodott róla.

Jézus most hangosan imádkozta a 22. zsoltárt:

– **Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el?** (Mt 27,46; Mk 15)

– **Szomjazom!** – mondta ezután.

Valaki odafutott, fogott egy ecetbe mártott szivacsot, rátűzte egy nádszálla, és a szájához emelte. Amint Jézus megízlelte, így szólt:

– **Beteljesedett!**

Délután 3 óra tájban hangos szóval fölkiáltott:

– **Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!**

Aztán lehajtotta fejét, és kilehelte lelkét.

Látszólag kivégzés történt. A valóságban az Atya iránti engedelmességből önként adta értünk életét.

A nap elsötétedett, a föld megrendült, sziklák repedtek meg. A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek. A százados fölkiáltott:

– Ez valóban Isten Fia volt! (Mt 27,51)

4. JÉZUS TESTÉT SZIKLASÍRBA TESZIK

Pilátus katonákat küldött, hogy siettessék a keresztfeszítettek halálát. A két gonosztevő még élt, ezért mindegyikük lábszárát megtörték. Amikor látták, hogy Jézus már meghalt, nem törték meg lábszárát, hanem az egyik katona **beledőfte Jézus oldalába a lándzsáját**. Nyomban vér és víz folyt belőle.

Arimateai József, aki titokban Jézus tanítványa volt, arra kérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. Arimateai József Nikodémussal levette Jézus holttestét a keresztről, vászonlepedőbe göngyölte, és sziklába vájt sírboltjába helyezte. A sír nyílása elé egy kerek záró-követ hengerített (Mt 27,37; Jn 19,31).

5. JÉZUS SÍRJA ELÉ ŐRSÉGET ÁLLÍTANAK

A főpapok egybegyűltek Pilátusnál, és figyelmeztették:

– Az a család még életében azt állította: Harmadnapra föltámadok. Rendeld hát el, hogy harmadnapig őrizték a sírt, nehogy tanítványai

ellopják, aztán híreszteljék a nép között: Föltámadt a halálból. Ez utóbbi csalás rosszabb az előbbinél.

Pilátus ezt válaszolta:

– Van őrségtek. Menjetek, őrizzétek magatok, ahogy csak tudjátok!

Erre elmentek, lepecsételték a zárókövet, és őrséget állítottak a sírhoz (Mt 27,62).

Most nyugodtak voltak, végre megszabadultak Jézustól.

KISLEXIKON

Golgota. – Így hívták azt a kis szikladombot a városfalakon kívül, amelyen Jézus keresztje állott. A szó jelentése Koponyahegy. Ez latinra fordítva: **Kálvária**. Manapság a keresztutak végén emelkedő három keresztet (Jézus és a két lator) is kálváriának hívjuk.

INRI – A mai feszületeken látjuk. Ezek a Jézus keresztjére szögezett latin fölírat kezdőbetűi: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum. Jelentése: Názáreti Jézus a Zsidók királya. A latinon kívül héberül és görögül is ki volt írva.

Déli 12 óra. – Ez a mai pontos időmegjelölés. Jézus korában ez az idő a „harmadik óra” végén volt, s ugyanakkor a „hatodik óra” kezdete. A Szentírásban a Jézus-korabeli időmegjelölést találjuk. Nekünk elég tudnunk, hogy Jézus déli 12 órakor lett keresztre feszítve, s hogy d. u. 3 órakor halt meg.

Jézusnak nemcsak a halál, hanem

egész élete áldozat volt:

engedelmesség az Atya iránt.

Ennek az életáldozatnak **betetőzése** volt:

a kereszthalál.

És a mi életáldozatunk?

Az Atyára hagyatkozó engedelmesség legyen!

24. JÉZUS FÖLTÁMADÁSA MEGVÁLTÁSUNK BIZONYSÁGA

1. JÉZUS HARMADNAPRA FÖLTÁMADT

Vasárnap kora hajnalban Jézus megdicsőült alakban föltámadt. Amikor a zárókő elhengeredett, a sír már üres volt. Ehhez angyalok jelenése járult. Az örök remegtek félelmükben (Mt 28,1-4).

2. AZ ASSZONYOK A SÍRNÁL

Azok az asszonyok, akik gondoskodtak Jézusról vándorlásai idején, kora reggel kimentek a sírhoz, s magukkal vitték az előkészített illatszereket, hogy rendbe tegyék Jézus holttestét. Útközben egymás közt tanakodtak:

– Ki fogja elhengeríteni a követ a sír bejárata elől?

Amikor odaértek, látták, hogy a kő el van hengerítve. Mária Magdolna mindjárt elsietett a hírrel az apostolokhoz; a többi asszony pedig bement a sírba. Jézus testét nem találták ott. Még föl sem ocsúdta meglepetésükből, már két férfi jelent meg mellettük „ragyogó ruhában”. Egyikük megszólította őket:

– Ti a keresztre feszített Jézust keresitek? Föltámadt! Nincs itt!

Elmentek, és mindeni hírül adtak az apostoloknak és a többieknek, de azok üres fecsegésnek tartották, és nem hittek nekik.

Közben Mária Magdolna híradására Péter és János a sírhoz siettek. A sírban csak a lepleket látták, amelyek Jézus testét borították. Csoválkozva mentek vissza társaikhoz.

Jézus még ezen a reggelen megjelent külön Magdolnának és a többi asszonynak (Jn 20,11; Mt 28,8).

3. AZ ÖRÖKET MEGVESZTEGETIK (Mt 28,11)

Az örök bementek a városba, és jelentették a főpapoknak a történetet. Azok pénzt adtak a katonáknak, és meghagyták nekik:

– Mondjátok, hogy éjnek idején, amíg mi aludtunk, odajöttek tanfiványai, és ellopták. Ha tudomást szerez róla a helytartó, majd kimentünk benneteket.

Az örök elfogadták a pénzt, és úgy jártak el, ahogy meghagyták nekik. Ez a szóbeszéd mind a mai napig el van terjedve a zsidók közt, – jegyzi föl az evangélista.

4. JÉZUS AZ EMMAUSZI TANÍTVÁNYOK ÚTÍTÁRSA

Két tanítvány elindult haza Emmauszba. Ez kb. két és félórai gyaloglást jelentett. Útközben Jézusról beszélgettek. Egyszer csak maga Jézus csatlakozott hozzájuk. Úgy akarta, hogy ne ismerjék föl. Megszóltatta őket:

– Miről beszélgettek?

Ekkor elpanaszolták bánatukat: Keresztrefeszítették Jézust, pedig ők azt remélték, hogy ő lesz a Megváltó. Mind a ketten hallottak az üres sírról, meg az angyalok üzenetéről, hogy él. Mivel azonban Jézust addig senki sem látta, ők sem vették komolyan a híreket. Azért is indultak szomorúan haza.

Jézus erre így szólt:

– Ó ti balgák! Milyen nehezen tudjátok elhinni, amit a próféták jövendöltek. Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?!

Aztán megmagyarázta nekik, amit a Szentírásban róla írtak.

Meghívásukra betért hozzájuk, és asztalhoz ült velük. Amikor a kenyeret megáldotta, „megnyílt a szemük, és fölismerték”. De eltűnt a szemük elől. A két tanítvány azonnal visszaindult Jeruzsálembe az apostolokhoz, hogy beszámoljanak a történetekről (Lk 24,36).

5. JÉZUS MEGJELENIK AZ APOSTOLOKNAK

Miközben az emmauszi tanítványok az apostolokkal beszélgettek, bár az ajtók zárva voltak, egyszer csak megjelent közöttük Jézus, és így szólt:

– Békesség nektek! Ne féljetek! Én vagyok!

Ijedtükben azt vélték, hogy szellemet látnak. Jézus megnyugtatta őket:

– Nézzétek meg kezemet és lábamat! Én vagyok! Tapogassatok meg! A szellemnek nincs húsa és csontja, de mint látjátok, nekem van.

De örömben még mindig nem mertek hinni, és még mindig a meglepetés hatása álltak. Ezért megkérdezte őket:

– Van itt valami ennivalótok?

Adtak neki egy darab sült halat. Szemük láttára evett belőle.

6. A MEGVÁLTÁS AJÁNDÉKA A BŰNBOCSÁNAT (Jn 19,21)

Jézus ezután rájuk lehelt, és így szólt:

– Vegyétek a Szentlelket! **Akinek megbocsátjátok** bűneit, az bocsánatot nyer, s **akinek megtartjátok**, az bűnben marad!

Megváltói működését Jézus ezzel kezdte: Tartsatok bűnbánatot! És most ezzel fejezi be: Van bűnbocsánat!

7. TAMÁS ELSZAKADT A KÖZÖSSÉGTŐL

Tamás nem volt velük húsvétvasárnap este. Hiába újságolták aztán neki a többiek:

– Láttuk az Urat!

Ő azonban kijelentette:

– Hacsak nem látom a kezén a szögek helyét; ha nem helyezem ujjamat a szögek helyébe, nem hiszem.

8. BOLDOGOK, AKIK NEM LÁTNAK, MÉGIS HISZNEK

Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, s Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Köszöntötte őket:

– Békesség nektek!

Aztán Tamáshoz fordult:

– Tedd ide ujjadat oldalamba, s ne légy hitetlen, hanem hívő!

Tamás fölkiáltott:

– Én Uram és Istenem!

Jézus kijelentette:

– Hittél, mert láttál. **Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek** (Jn 20,24).

Tamás hitetlensége miatt nekünk könnyebb hinni . . .

KISLEXIKON

Szentsír. – A templomokba nagypénteken „szentsírt” állítanak föl. Szobor helyettesíti benne Jézus holttestét. Szeretetünk jeléül a szentsírt telerakjuk virággal. Szentsírlátogatást végzünk, emlékezünk és imádkozunk.

Alleluja. — A zsidók ezzel a szóval fejezték ki ujjongásunkat. Szeretéseinkben a húsvéti öröm kifejezése.

Megtartani a bűnt. — Az apostolok és utódaik megszabják a föloldozás föltételeit. Kell az életváltozás szándéka és a kártérítés. Megszabják azonfelül a vezeklés mértékét és módját is. Az első századokban a föloldozás előtt kellett vezeklenni, mostanában a föloldozás után. Ezt a elégtételnek nevezzük.

Sokezer ember **halt meg** a kereszten,

de csak Jézus támadt föl.

Jézus élete mutatja, **hogyan kell** Istenre hagyatkozni,

föltámadása pedig igazolja, hogy

érdemes Istenre hagyatkozni!

Ima a föltámadt Krisztushoz

Jézusom, add, hogy úgy tudjak rád hagyatkozni, mint Te mennyei Atyádra. A haldoklás görcsös kinjai között seblázás állapotban ugyanazt az elhagyatottságot éreztél, mint ahogyan azt mi gyakran érezzük. Úgy tűnt, hogy az Atya elhagyott, s Te mégis az Ő kezébe ajánlottad lelkedet. Az Atya pedig harmadnap föltámasztott, és átadta neked az „országot”.

A mi életünk, Krisztusom, a te követésedből áll. Milyen jó tudni, hogy az Atya minket is föltámaszt, hogy oda jussunk, ahova Te előttünk mentél, hogy helyet készítsél.

Ne engedd, hogy bárki vagy bármi eltántoríthasson a Te követésedtől. Amen.

Szent Pál tanúsága a föltámadásról

Szent Pál 55-ben írta az első korintusi levelet. Ez a levél tehát korábban íródott, mint bármelyik evangéliumi könyv: 25 évvel Jézus föltámadása után. Ebben a levélben (1 Kor 15,5) Szent Pál elsorolja, hogy kinek jelent meg Jézus a föltámadása után. Ebben a fölsorolásban ez is szerepel: „Később egyszerre több mint **500 testvérnek jelent meg.** Ezek közül a legtöbben **még élnek.**”

25. JÉZUS BEFEJEZVÉN MŰVÉT „OTT ÜL AZ ATYÁNAK JOBBJÁN“

Jézus nem erre a világra támadt föl, mint Lázár és a naimi ifjú. Jézus a túlvilági, az örök életre támadt föl. Utána nagyven napon át ismételten megjelent az apostoloknak, és beszélt az Isten Országáról (ApCsel 1,3).

Megtette utolsó intézkedéseit, hogy az Egyház teljesíthesse föl-
adatát, folytathassa Jézus megváltói tevékenységét.

1. JÉZUS ÁTADJA PÉTERNEK AZ EGYHÁZ VEZETÉSÉT

Jézus megüzente tanítványainak, hogy menjenek Galileába, ott majd látni fogják őt. Oda is mentek.

Simon Péter és néhány apostoltársa a Genezáret tóra ment halászni. De akkor éjszaka semmit sem fogtak. Amikor megvirradt, Jézus ott állt a parton, de a tanítványok nem ismerték föl. Jézus megszólította őket:

- Fiaim, nincs valami ennivalótok?
- Nincs! – felelték.

Erre azt mondta nekik:

- Vessétek ki a bárka jobb oldalán a hálót, ott majd találtok!

Kivetették a hálót, és alig bírták visszahúzni a tömérdek haltól. Az eredmény láttán János agyán átvillant a fölismerés:

- Az Úr az!

Erre a lelkes Péter magára öltötte köntösét, beugrott a vízbe, és ki-gázolt, hogy előbb lehessen Jézusnál. A bárkák ugyanis nem voltak messze a parttól, csak mintegy száz méterre. A többi tanítvány a bárkával követte Pétert. A hallal teli hálót is maguk után húzták. Jézus sült hallal és kenyérrel **vendégelte meg őket**. Étkezés után Jézus meg-kérdezte **Pétertől**:

- Simon, jobban szeretsz engem, mint ezek?
- Igen, Uram, – válaszolta – tudod, hogy szeretlek.
- **Legeltesd bárányaimat!** – mondta erre neki.

Ez megisméltődött. Amikor Jézus harmadszor is ugyanezt kérdezte, Péter elszomorodott. Így válaszolt:

- Uram, Te mindent tudsz. Azt is tudod, hogy szeretlek!
- **Legeltesd juhaimat!** – mondotta Jézus (Jn 21,1-17).

Jézus régebben azt mondta: Én vagyok a jó pásztor. A Jó Pásztor most Péterre bízta **nyáját, népét, Egyházát**.

Az Egyház tagjai (bárányai és juhái) Péter vezetésével követik Jézust. Ezzel Simon Péter megkapta a megbízatást az Egyház vezetésére.

2. AZ APOSTOLOK KÜLDETÉSE (Mt 28,16)

Jézus Galileában egy hegyen adta át az apostoloknak a nagy megbízatást:

– **Menjetek, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. És én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.**

Azt is mondta:

– **Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözüli. Aki nem hisz, az elkárhozik!** (Mk 16,16)

Elkárhozni annyi, mint pokolba jutni.

3. JÉZUS ELŐKÉSZÍTI APOSTOLAIT A SZENTLÉLEK BEFOGADÁSÁRA

Az apostolok a föltámadás után egyszer megkérdezték:

– Uram, mostanában állítod helyre Izrael országát?

Még mindig nem értették meg, hogy Isten Országa nem Izrael országa. Jézus most nem magyarázta meg ezt. Ennek megértetését a Szentlélekre bízta.

Galileából az apostolok visszatértek Jeruzsálembe. Jézus meghagyta nekik, hogy ne hagyják el Jeruzsálemet:

– János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a **Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni.**

A Szentlélek majd megvilágosítja őket, hogy megértsék, amit most még nem értenek. És még valamit ígért Jézus:

– Amikor leszáll rátok a Szentlélek, **erő tölti el benneteket, és majd tanulm lesztek a föld végső határáig** (ApCsel 1).

4. JÉZUS MENNYBEMENETELE

Az Olajfák-hegyén kezét fölemelve megáldotta őket. Áldás közben a szemük láttára fölemelkedett, és egy felhő elfedte, úgyhogy tovább nem láthatták.

Jézus így jelezte, hogy az Atyához megy. **Azóta emberi természete szerint is isteni tiszteletben részesül.** Ezt a „Hiszekegy”-ben így fejezzük ki: Ott ül az Atyaistennek jobbján.

Amint merőn nézték, hogyan emelkedik az égbe, egyszerre két férfi termett mellettük fehér ruhába öltözve, akik megszólították őket:

– Ez a Jézus, aki közületek az égbe emelkedett, úgy jön el ismét, amint szemetek láttára a mennybe ment (ApCsel 1,9-11).

5. JÚDÁS HELYÉBE MÁTYÁST VÁLASZTJÁK MEG

Jézus mennybemenetele után az apostolok egy teremben gyülekeztek, ahol máskor is együtt szoktak lenni. Péter fölállt, és javasolta, hogy az áruló Júdás helyébe válasszanak másik apostolt, hogy meglegyen a tizenkettes létszám. Olyasvalaki kerülhetett szóba, aki kezdetől fogva velük volt, és mindenről tanúskodhat. Két ilyen tanítvány volt. Imádkoztak, majd sorsot vetettek. A sors Mátyásra esett.

Szenvedése előtt Jézus azt mondta:

„Megyek, és helyet készítek nektek!”

Szem nem látta, fül nem hallotta,

amit Isten azoknak készített, akik szeretik.

A szeretetből fakadó jócselekedetek

az öröklakás építőkövei.

KISLEXIKON

Mennybemenetel. – Jézus nem úgy jutott a mennybe, hogy addig emelkedett, amíg oda nem ért. A mennyország nem a csillagok között van. A mennyországban lenni egy másfajta létezési módot jelent: oly **boldogítóan „érzékeli” Isten**, hogy mindörökre betölti „szívünket”. **„Veleetek vagyok a világ végéig”** – Jézus mindvégig az Egyházzal marad. Péter és az apostolok feladatait a pápa és a püspökök látják el.

26. A SZENTLÉLEK BETÖLTI ÉS ÉLTETI JÉZUS EGYHÁZÁT

A Jordán folyó partján a Szentlélek tett tanúságot arról, hogy **Jézus** isteni küldetéssel **kezd** üdvözítő tevékenységét. Pünkösdkor ugyan-csak a Szentlélek tett tanúságot arról, hogy az **Egyház** isteni küldetés-sel **folytatja** Jézus üdvözítő tevékenységét. A Szentlélek indította el Jézust is, az Egyházat is útjára.

1. IMÁDKOZVA VÁRJÁK A SZENTLELKET

Jézus kicsiny nyája várta a Szentlelket. Voltak vagy százhuszan: az apostolok, Szűz Mária a többi jámbor asszonnyal s a régi tanítványok egy része. **Egy szívvel, egy lélekkel** állhatatosan imádkoztak. Nem tudták, hány napig kell várniok a Szentlélekre, kitartással várták.

A zsidók pünkösdje (50. nap húsvét után) **aratási háláünnep** volt s egyben a sinai szövetségkötés emléknapja. Azért volt oly sok zárándok ezekben a napokban Jeruzsálemben.

2. A SZENTLÉLEK PÜNKÖSDVASÁRNAP ELTÖLTÖTTE AZ EGYHÁZAT

Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, s egészen betöltötte a házat, ahol egybegyűltek. Majd lángnyelvek lobbantak, és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre. Mindnyájukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni.

Amikor ez a zúgás támadt, nagy tömeg verődött össze. Az apostolok kimentek közéjük. Az egybegyűltek között sok volt a messze idegenből érkezett zárándok. Mindenki a saját nyelvén hallotta beszélni az apostolokat. Az emberek ámultak-bámultak, és ezt kérdezgették egymástól: „Ugyan mi lehet ez?” (ApCsel 2,1)

3. SZENT PÉTER PÜNKÖSDI BESZÉDE

Péter a többi tanítvány kíséretében előlépett, és zengő hangon beszédet intézett hozzájuk. Ebben megmagyarázta, hogy most teljeseedik a prófétai jövendölés: Az Úr kiárasztja Lelkét. Majd így folytatta:

– Ti Jézust gonosz kezek által keresztre feszítve eltették az útból. Az Isten azonban föltámasztotta. **Ennek mi mind tanúi vagyunk.** Aztán hogy Isten jobbra fölemelte, kiárasztotta a Szentlelket, ahogy látjátok és halljátok. Isten Jézust Úrrá és Messiássá tette.

E szavak szíven találták őket. Megkérdezték:

– Mit tegyünk hát?

– Tartsatok bűnbánatot – felelte Péter –, és **keresztelkedjék** meg mindegyikük Jézus Krisztus nevében **bűneitek bocsánatára**. Így megkapjátok a **Szentlélek ajándékát**.

Buzdította őket:

– Engedjétek, hogy kimentsünk benneteket ebből a romlott nemzedékből!

Aznap mintegy **háromezer** lélek megtért. – Állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban (ApCsel 2,14-43).

Bérmáláskor **mi is megkapjuk** a Szentlélek ajándékát,
ha azzal a készséggel várjuk és fogadjuk,
mint az első tanítványok.

Az Egyház **közösségében** kell élni:
misében, imádságban és az apostoli tanításban.

KISLEXIKON

Szélzúgás. – Nem volt igazi szél. A szélzúgás a Szentlélek jelképe. A szél hangja jelezte, hogy most elsöprik a „régit“, s valami új kezdődik az Isten Országában. – A zúgás egybeterelte a tömeget.

A fény, a lángnyelvek. – Isteni „jelenlétet“, beavatkozást szokott jelezni (csipkebokor, fényes felhő, fényes ruha). Mostantól Krisztus világossága árad a lelkekbe. A Szentlélek megvilágosít.

Nyelvek adománya. – Később is előfordult, hogy keresztény közösségben egyesek olyan nyelven szóltak, amelyen nem is értettek. A Szentlélek néha így jelzi „jelenlétét“, működését. Itt most azt is jelezte, hogy az Egyháznak **minden nemzet**hez van küldetése.

Hogyan tovább?

Az Egyház elindult útjára.

Az apostolok nemcsak hirdették az evangéliumot, hanem közösségekbe szervezték Jézus tanítványait, akiket később **krisztusi**aknak nevez-

tek (magyarul **keresztények**). Minden **vasárnap** — Jézus föltámadásának napján — összegyűlekeztek, hogy hálát adjanak. Ezt mi **szent-misének mondjuk**. Lényegében úgy csinálták, ahogy mi most. Igét hirdettek, és megismételték az utolsó vacsora szertartását.

Ennek a nagy közösségnek, amit **gyülekezetnek, egyháznak** neveztek, **Péter** volt a vezetője. **Testvérnek** tekintették egymást, nem túrték, hogy valaki közülük éhezzen, s mindenben segítették egymást.

Az apostolok most már nem kérdezhették meg Jézust, ha probléma támadt az Egyházban. Jézus mégis velük maradt — ahogy ígérte, a Lélek által. Amikor tanácskoztak, a **Szentlélek vezette őket**, ahogy ma is vezeti az Egyházat.

Az emberiség sorsa a keresztényektől függ.

Világoskodik-e általuk Krisztus fénye?

Vagyunk-e Krisztus kovásza, mely átjárja a világot?

Hitelesen mutatjuk-e be a krisztusi életstílust?

Ha mi nem világoskodunk, a világ sötétségben marad!

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	3
1. A Fiúisten érettünk emberré lett	5
1. Az angyali üdvözlét	
2. Szent József, Szűz Mária jegyese	
3. Jézus Betlehemben született	
4. Jézus bemutatása a templomban	
Jézus a történelemben	8
A keresztény időszámítás	8
2. A gyermek Jézusban még rejtőzött az istenség	9
1. A napkeleti bölcsek hódolnak Jézusnak	
2. A szentcsalád Egyiptomba menekül	
3. Visszatértek Názáretbe	
4. A 12 éves Jézus kinyilvánítja istenségét	
Szemtanúk hitelesítik az evangéliumot	11
3. Keresztelő János előkészíti Jézus működését	12
1. Isten már születése előtt kiválasztotta Jánost	
2. János prédikál és keresztel	
3. János kijelenti: A Messiás Szentlélekkel keresztel	
4. Jézus megkeresztelkedésekor „megnyílt az ég“	
5. Ker. János tanúsága tanítványokat támaszt Jézusnak	
Keresztelő Szent János további sorsa, vértanúsága	15
4. Jézus tanítványokat gyűjt, és megalapítja Isten Országát	16
1. Jézus meghirdeti az Isten Országát	
2. Péter és társai állandó tanítványai lesznek	
3. Máté meghívása	
4. Hogyan valósul meg Isten Országá?	
5. Isten Országához Krisztus követésével lehet csatlakozni	
6. Isten Országá növekedni fog	
5. Jézus a betegek csodálatos orvosa	19
1. A 38 év óta beteg ember meggyógyítása	
2. A tisztátalan lelket kiűzése	
3. A tíz leprás meggyógyítása	
4. A vakon született meggyógyítása	
5. A vérfolyásos asszony gyógyítása	
6. Jézus föltámasztja Jairus leányát	
Miért nem hittek ennyi csoda láttán?	22
	93

6. Jézus nem elítélni jött a bűnösöket, hanem megmenteni .	23
1. Az elveszett bárány	
2. A barátságtalan szamariaiak	
3. Jézus a „vamosok és a bűnösök barátja“	
Szent Lukács evangélista .	25
7. Jézus az ígért Megváltó	26
1. Jézus a názáreti zsinagógában	
2. Jézus minden nép Megváltója (Kafarnaumi százados)	
3. A megváltás nem hatalommal, hanem szenvedéssel valósul meg (Péternek: Távozz, sátán!)	
Jézus megkísértése .	28
8. Az apostolok Jézus küldöttei, rájuk építi Egyházát .	29
1. Isten népe új törzsatyákkal	
2. Az apostolok kiválasztása	
3. Az apostolok Jézus nevében tanítanak	
4. Az apostoli élet áldozatos élet, de megéri	
5. Jézus az apostolok megélhetésére is gondolt	
6. Szent Péter apostol lesz az Egyház feje	
9. Milyen az élet az Isten Országában?	32
1. Gondtalanabb az élet az Isten Országában	
2. Isten Országának „igazsága“ a földi gondokat is enyhíti	
3. Isten Országában merünk Istenre hagyatkozni (Jézus és a gyermekek)	
4. Isten Országát birtokolni mindennél értékesebb kincs	
5. Az Isten Országáról szóló tanítás az Élet egyetlen biztos megoldása (A sziklára épített ház)	
6. Isten Országá nem terület, nincsenek katonái	
7. Imádkoznunk kell Isten országáért	
A nyolc boldogság .	34
10. Jézus az Egyházra bízta Isten Országának terjesztését .	35
1. A keresztséggel lépünk Isten Országába	
2. Az Egyház tagjaként csatlakozunk Isten Országához	
3. Az Egyház a gyülekező helye az Isten Országába meghívottaknak	
4. A konkoly nem kerül Isten „csűrébe“	
5. Gyümölcséről ismerni meg a fát	
Isten Országá csak fokozatosan valósul meg .	38

11. Hogyan valósul meg bennünk Isten Országá?	39
1. Tiszta szívvel be kell fogadni Krisztus tanítását (A magvető)	
2. Jézus anyja befogadta Isten szavát, és gyümölcsöt termett	
3. Meg kell térni és új emberré válni (Zakeus)	
4. Az „új ember” újítsa meg maga körül a világot (A kovász)	
5. A keményre taposott föld nem fogadja be az ígét (A fari-zeus és a vámos)	
Jézus tanítását tisztán megőrizték	42
12. A kegyelem az isteni élet részesévé tesz	43
1. A kegyelmi élet „Krisztusba ojtott” élet	
2. A kegyelmi élet – istengyermekség (A tékozló fiú)	
3. A kegyelmi élet „Krisztusba öltözött” élet	
4. A kegyelmi élet természetfeletti szépsége a színeváltozáskor	
13. A kegyelmi élet lelki tápláléka Jézus teste	45
1. A csodás kenyérszaporítás	
2. Jézus szava mindig hatékony (A vízen jár)	
3. Jézus eledül ígéri testét és vérét	
4. Az apostolok kiállták a hit próbáját	
5. Jézussal egyé kell válni	
14. Jézus az Istennel való imádságos kapcsolatra tanít	48
1. „Taníts meg minket imádkozni!”	
2. Kitartóan imádkozzunk („Adj kölcsön 3 kenyeret!”)	
3. Közösen is imádkozzunk!	
4. Jézus nevében kérjünk!	
5. Legyen időnk „Jézus lábához ülni” (Mária és Márta)	
15. Isten Országában az Irgalmas szeretet uralkodik	51
1. A főparancsolat	
2. Ki az „a másik”, akit szeretnünk kell? (Irg. szamaritánus)	
3. Örökre átkozott, aki cserbenhagyta embertársát (Ítélet)	
Szent János apostol és evangélista	53
16. Mindenben győzzön a szeretet	54
1. Versengés lehet, de csak a szolgáló szeretetben	
2. Isten „nem áll szóba” azzal, aki haragot tart	
3. A megbocsátás is szeretet (A szívtelen szolgál)	
4. Az erőszakot az engedelkeny szeretet győzi le	
Miben áll a „keresztény bosszú”?	56
Szent Márk evangélista	56

17. A föld csak ideiglenes hazánk, végleges otthonunk a mennyben van	57
1. Az esztelen gazdag	
2. A talentumokat kamatoztatni kell	
3. Aki elmulaszt jó tenni, örökre elveszhet (Dúsgazdag és Lázár)	
4. Hogyan lehet földi vagyont égi kinccsé változtatni? (A gazdag ifjú)	
A gazdagság veszedelme	60
A talentumok kamatoztatása	60
Gyakori kérdés: Rossz embereknek miért „megy jól a soruk“? . . .	61
18. Jézus bizonyosságot tesz istenségéről	61
1. Isteni hatalma van a bűnök megbocsátására	
2. Saját föltámadása lesz istenségének legfőbb bizonyítéka	
3. „Én és az Atya egy vagyunk!“	
Egykorú pogány és zsidó írók Jézusról	64
19. Jézus ellenségei nem hiúsíthatták meg üdvözítő tervét	64
1. Az írástudók	
2. A farizeusok (Az elsorvadt kezű ember gyógyítása)	
3. A szadduceusok (Egy asszony hét férjjel)	
4. Csapdát állítanak Jézusnak (Az adópénz)	
5. Jézust addig nem tudták elfogni, amíg ő maga nem akarta	
6. Ellenségei sohasem hiúsíthatják meg Jézus üdvözítő szándékát	
Jeruzsálem pusztulása	67
20. Jézus elindul a szenvedés útján	68
1. Jézus visszatér Judeába, bár ott életére törnek	
2. Lázár föltámasztása	
3. A zsidó fötanács döntése: meg kell halnia	
4. Bevonulás Jeruzsálembe	
5. Júdás árulása	
21. Az utolsó vacsorai áldozat után megkezdődik a szenvedés áldozata	71
1. A pászka	
2. A lábmosás	
3. Jézus kinyilvánítja, hogy elárulják	
4. Az utolsó vacsora — az első szentmise	
5. Jézus búcsúszavai	
6. Jézus az Olajfák-hegyén imádkozva készül az áldozatra	
7. Jézust elfogják	
Az apostolok Jézus szavatnak hiteles értelmezői	75

22. Az Isten Fia az emberek kezében .	75
1. A főtanács halálra ítéli Jézust	
2. Péter háromszor megtagadja Jézust. — Judás halála	
3. Jézus Pilátus bírói széke előtt	
4. Jézus Heródes előtt	
5. Jézus és Barabbás	
6. Jézust megostorozzák, és tövissel koronázzák	
7. Pilátus halálra ítéli Jézust	
23. Jézus bemutatta értünk a keresztáldozatot .	80
1. Jézus keresztútja	
2. Jézust keresztre feszítik	
3. Jézus a keresztre feszítve meghalt értünk	
4. Jézus testét sziklasírba teszik	
5. Jézus sírja elé őrséget állítanak	
24. Jézus föltámadása megváltásunk bizonyága .	83
1. Jézus harmadnapra föltámadt	
2. Az asszonyok a sírnál	
3. Az öröket megvesztegetik	
4. Jézus az emmauszi tanítványok útítársa	
5. Jézus megjelenik az apostoloknak	
6. A megváltás ajándéka a bűnbocsánat	
7. Tamás elszakadt a közösségtől	
8. „Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek“	
Ima a föltámadt Krisztushoz	86
Szent Pál tanúsága a föltámadásról	86
25. Jézus befejezván művét „ott ül az Atyának jobbján“ .	87
1. Jézus átadja Péternek az Egyház vezetését	
2. Az apostolok küldetése („Menjete . . .“)	
3. Jézus előkészíti apostolait a Szentlélek befogadására	
4. Jézus mennybemenetele	
5. Júdás helyébe Mátyást választják meg	
26. A Szentlélek betölti és élíti Jézus Egyházát .	90
1. Imádkozva várják a Szentlelket	
2. A Szentlélek pünkösdvasárnap eltöltötte az Egyházat	
3. Szent Péter pünkösd beszéde	
Hogyan tovább	91

